

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**SPOLUPRÁCE SUBJEKTŮ PREVENCE
KRIMINALITY NA MÍSTNÍ ÚROVNI
STŘEDOČESKÉHO KRAJE**

Autor práce: Adéla Broumová, DiS.

Studijní program: Veřejná správa

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Zuzana Kocíková, MBA, LL. M

Katedra: Katedra managementu veřejné správy

2025

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Adéla Broumová, DiS.

Studijní program: Veřejná
Forma studia: Kombinovaná
Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Spolupráce subjektů prevence kriminality na místní úrovni Středočeského kraje

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Cooperation of Crime Prevention Entities at the Local Level of the Central Bohemian Region

Katedra: Katedra managementu veřejné správy

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): Mgr. Zuzana Kocíková, MBA, LL.M

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): říjen 2024

Cíl bakalářské práce:

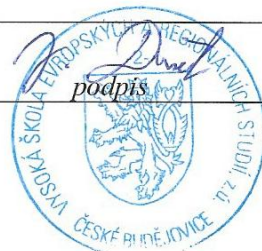
Hlavním cílem práce je zhodnotit efektivitu spolupráce mezi subjekty prevence kriminality na místní úrovni Středočeského kraje a identifikovat faktory ovlivňující její úspěšnost.

Dílním cílem bakalářské práce je identifikovat strategie a metody, které subjekty na místní úrovni využívají.

Student: Adéla Broumová, DiS.	28. 10. 2024 datum	<i>Broumová</i> podpis
Vedoucí práce: Mgr. Zuzana Kocíková, MBA, LL.M	7. 11. 2024 datum	<i>Z. Kocíková</i> podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	9. 12. 2024 datum	<i>J. Dušek</i> podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	5. 12. 2024 datum	<i>M. Sapík</i> podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	9. 12. 2024 datum	<i>J. Dušek</i> podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucí bakalářské práce Mgr. Zuzaně Kocíkové, MBA, LL. M
za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

BROUMOVÁ, A. *Spolupráce subjektů prevence kriminality na místní úrovni Středočeského kraje: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2025. 58 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Zuzana Kocíková, MBA, LL. M.

Klíčová slova: efektivita, faktory, kriminalita, prevence kriminality, spolupráce, subjekty

Bakalářská práce se zaměřuje na prevenci kriminality a spolupráci mezi subjekty, které se na této prevenci podílejí. Je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Hlavním cílem práce je zhodnotit efektivitu spolupráce mezi subjekty prevence kriminality na místní úrovni Středočeského kraje a identifikovat faktory ovlivňující její úspěšnost. Dílčím cílem je zjistit, jaké strategie a metody subjekty na místní úrovni využívají. Teoretická část se podrobně zaměřuje na problematiku kriminality, klasifikaci prevence a právní rámec, který tuto oblast reguluje. Praktická část se zaměřuje na zkoumání spolupráce mezi subjekty prostřednictvím rozhovorů, jejichž analýza vedla k formulaci doporučení pro praxi.

ABSTRACT

BROUMOVÁ, A. *Cooperation of Crime Prevention Entities at the Local Level of the Central Bohemian Region: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2025. 58 pgs. Supervisor: Mgr. Zuzana Kocíková, MBA, LL. M.

Key words: efficiency, factors, crime, crime prevention, cooperation, entities

The bachelor thesis focuses on crime prevention and cooperation between entities involved in this prevention. It is divided into a theoretical and a practical part. The main objective of the thesis is to evaluate the effectiveness of cooperation between crime prevention entities at the local level of the Central Bohemian Region and to identify factors influencing its success. A partial objective is to find out what strategies and methods are used by entities at the local level. The theoretical part focuses in detail on the issue of crime, the classification of prevention and the legal framework that regulates this area. The practical part focuses on examining the cooperation between subjects through interviews, the analysis of which led to the formulation of recommendations for practice.

Obsah

Úvod	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Kriminalita	11
2.1 Členění kriminality.....	12
2.2 Druhy kriminality	12
2.3 Kontrola kriminality	13
3 Prevence kriminality	15
3.1 Klasifikace prevence kriminality	16
3.1.1 Dělení dle obsahového zaměření	17
3.1.2 Dělení podle adresátů	20
3.2 Právní rámec prevence kriminality	22
4 Organizace prevence kriminality v ČR	24
4.1 Meziresortní úroveň	25
4.2 Rezortní úroveň.....	25
4.3 Místní úroveň	26
5 Subjekty prevence kriminality	27
5.1 Školy	27
5.2 Obce	28
5.3 Kraje.....	29
5.4 Obecní policie	30
5.5 Policie ČR	30
5.6 Nestátní neziskové organizace	31
6 Praktické šetření	32
6.1 Výběr respondentů	32
6.2 Průběh sběru dat.....	32
6.3 Metody průzkumu	33

6.3.1	Kódování	33
6.3.2	Hodnotící tabulka	33
6.4	Závěr průzkumu	49
	Závěr.....	51
	Seznam použitých zdrojů	53
	Seznam zkratk	56
	Seznam tabulek	57
	Seznam příloh	58

Úvod

Kriminalita je jedním z nejzávažnějších problémů, které ovlivňují každodenní život občanů a celkovou stabilitu společnosti. Její důsledky zasahují jednotlivce i celé komunity, ovlivňují veřejné zdraví, ekonomiku a v konečném důsledku i pocit bezpečí obyvatel. V současné době, kdy se kriminalita neustále mění a přizpůsobuje novým technologiím a společenským podmínkám, se stává ještě naléhavější otázka, jakými způsoby ji efektivně předcházet. Prevence kriminality je považována za jednu z nejúčinnějších strategií, jak minimalizovat riziko vzniku trestné činnosti a jejích negativních důsledků.

V České republice existuje silný legislativní rámec, který podporuje prevenci kriminality na různých úrovních, od státní po místní. Přesto se však i v dnešní době na místní úrovni stále setkávají s výzvami v oblasti spolupráce mezi jednotlivými subjekty, jako jsou obce, školy, policie a neziskové organizace. Úspěch prevence kriminality závisí do velké míry na efektivní koordinaci těchto aktérů a na schopnosti implementovat konkrétní metody, které odpovídají specifickým potřebám dané komunity.

Výběr tématu této bakalářské práce byl motivován aktuálností problematiky prevence kriminality a její komplexnosti na místní úrovni. Kriminalita, která neustále mění svou podobu v závislosti na technologických a sociálních změnách, si žádá neustálou reakci a přizpůsobování preventivních strategií. Důležitost efektivní spolupráce mezi subjekty prevence kriminality je stále výraznější, a to především ve světle aktuálních výzev, kterým čelí tyto subjekty.

Téma bylo zvoleno s cílem odhalit a analyzovat případné nedostatky v této spolupráci a zjistit, jaké faktory ovlivňují její úspěšnost. Při zkoumání efektivity těchto aktivit je nezbytné zaměřit se nejen na identifikaci silných stránek spolupráce, ale i na oblasti, které by mohly být zlepšeny. Zároveň je důležité vyzdvihnout možnosti, jaké přístupy mohou podpořit zefektivnění koordinace mezi jednotlivými aktéry. Tato práce se tedy pokusí přispět k lepšímu pochopení stavu prevence kriminality v regionu a nabídnout konkrétní doporučení pro posílení její efektivity na místní úrovni.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem práce je zhodnotit efektivitu spolupráce mezi subjekty prevence kriminality na místní úrovni Středočeského kraje a identifikovat faktory ovlivňující její úspěšnost. Dílčím cílem bakalářské práce je identifikovat strategie a metody, které subjekty na místní úrovni využívají.

Teoretická část bakalářské práce se zaměří na přehled základních pojmů a teoretických východisek týkajících se prevence kriminality. V této části bude popsána problematika kriminality, její členění a typy, stejně jako rámec prevence kriminality v České republice. Bude zde uvedena klasifikace prevence podle různých kritérií, včetně dělení dle obsahového zaměření a adresátů, a rovněž bude analyzován právní rámec této oblasti. Dále se bude teoreticky objasňovat struktura a organizace prevence kriminality v České republice, zejména na místní úrovni, a poukáže na jednotlivé subjekty, které se na této prevenci podílejí.

Praktická část se zaměří na empirický průzkum, jehož cílem je zhodnotit konkrétní spolupráci subjektů prevence kriminality na místní úrovni Středočeského kraje, konkrétně na Příbramsku. Pro tento účel bude použita kvalitativní metoda sběru dat formou strukturovaných rozhovorů s odborníky z různých subjektů. Respondenti budou vybráni na základě jejich odbornosti a klíčové role v prevenci kriminality. Sběr dat bude probíhat prostřednictvím rozhovorů, které budou následně analyzovány pomocí techniky kódování. Tento proces umožní identifikovat klíčová témata a vzorce v odpovědích, které budou podrobeny analýze. Výsledky budou vyhodnoceny na základě hodnotících tabulek, které přehledně ukážou faktory ovlivňující úspěšnost spolupráce mezi subjekty a efektivitu prevence kriminality na místní úrovni.

2 Kriminalita

Kriminalita představuje jednání či chování jednotlivce, které je v rozporu s právními a společenskými normami dané kultury či společnosti a je klasifikováno jako trestné. Jedná se o porušení zákonů, které je postihováno prostřednictvím sankcí definovaných v Trestním zákoníku. Kriminalita je také označována jako zločinnost, přičemž tento pojem zahrnuje jak jednotlivé činy, tak celkový jev jejich výskytu v populaci.¹

Na kriminalitu lze pohlížet také jako na komplexní fenomén, který vzniká působením mnoha faktorů, jako jsou biologické, sociální, psychologické a environmentální vlivy. Biologické faktory, například genetické predispozice nebo fyziologické procesy, mohou ovlivňovat sklony jedince k páčání trestné činnosti, ale nikdy nepůsobí izolovaně. Významnou roli hrají i sociální vlivy, například tlak vrstevníků nebo dlouhodobé podmínky prostředí, které formují osobnost a chování jedince.²

Kriminální chování je specifickým typem chování, které porušuje normy trestního práva, je vykonáno trestně odpovědným jedincem a je vázáno na konkrétní časové a prostorové okolnosti.³

Existují kriminologické teorie, které se zaměřují na identifikaci rizikových, podpůrných a ochranných faktorů, které mohou zvyšovat či snižovat pravděpodobnost, že se člověk zapojí do kriminálního jednání. Kriminalita je tedy výsledkem složité interakce různých vlivů, které společně formují individuální sklony k trestné činnosti.⁴

---

¹ VETEŠKA, J., FISCHER, S. *Psychologie kriminálního chování*. Praha: Grada Publishing, 2020. s. 26-32. ISBN 978-80-271-0731-5.

² GLENN, D., WALTERS. *Criminality and Crime: A Social-Cognitive-Developmental Theory of Delinquent and Criminal Behavior Glenn D. Walters*. Německo: Lexington Books, 2022. pgs. 21-23. ISBN 978-16-669-0443-7.

³ ONDREJKOVIČ, P., BREZÁK, J., LUBELCOVÁ, G., VLČKOVÁ, M., *Sociálna Patológia*. Bratislava: Veda, 2000. s. 125-126. ISBN 80-224-0616-3.

⁴ GLENN, D., WALTERS. *Criminality and Crime: A Social-Cognitive-Developmental Theory of Delinquent and Criminal Behavior Glenn D. Walters*. Německo: Lexington Books, 2022. pgs. 21-23. ISBN 978-16-669-0443-7.

2.1 Členění kriminality

Kriminalitu lze klasifikovat podle možnosti jejího odhalení a poznání do několika kategorií:

Zjevná kriminalita (registrovaná kriminalita)

Tento typ kriminality zahrnuje trestnou činnost, která byla odhalena a evidována orgány činnými v trestním řízení (dále jen „OČTŘ“). Informace o této kriminalitě jsou získávány především z oficiálních statistických údajů. Jedná se tedy o trestné činy, které vyšly najevo a byly formálně zaregistrovány.

Skrytá kriminalita (latentní kriminalita)

Skrytá kriminalita zahrnuje trestnou činnost, která zůstala orgánům činným v trestním řízení neznámá a není proto uvedena v oficiálních statistikách. Tato kriminalita se dále člení na:

- Černá čísla: Představují trestné činy, které nebyly OČTŘ oznámeny, a proto zůstávají zcela mimo jejich evidenci.
- Šedá čísla: Označují trestné činy, které byly sice orgánům oznámeny, ale z různých důvodů nebyly zařazeny do oficiálních statistik.⁵

2.2 Druhy kriminality

Obecná kriminalita

- *Násilná* (loupež, vražda, ublížení na zdraví atd.)
- *Mravnostní* (znásilnění, šíření pornografie, sexuální zneužívání atd.)
- *Majetková* (krádež, zpronevěra, podvod, vloupání atd.)
- *Zbývající* (rasové nenávisti, nedbalostní dopravní nehody atd.)
- *Ostatní* (sprejerství atd.)
- *Vojenská* (útoky, mučení atd.)

Hospodářská kriminalita

- *Ekonomická* (podvody, úplatkářství, krácení daní atd.)⁶

---

⁵ SVATOŠ, R. *Základy kriminologie a prevence kriminality*. České Budějovice: Vysoká školy evropských a regionálních studií, 2009. s. 15-21 s. ISBN: 978-80-86708-81-2.

⁶ SVATOŠ, R. *Základy kriminologie a prevence kriminality*. České Budějovice: Vysoká školy evropských a regionálních studií, 2009. s. 15-21 s. ISBN: 978-80-86708-81-2.

2.3 Kontrola kriminality

Kontrola kriminality je klíčovým cílem aplikované kriminální politiky. Tento pojem nahrazuje dřívější termín „boj s kriminalitou“, který kladl důraz spíše na represivní přístup. Kontrola kriminality zahrnuje vyváženou kombinaci represe, tedy potlačení, obrany a prevence, což znamená předcházení a ochranu. Smyslem je udržet kriminalitu v přijatelných mezích. Toho lze dosáhnout snižováním počtu trestných činů, zmírněním jejich závažnosti, například omezováním organizované kriminality, nebo přesunem některých činů, dříve považovaných za trestné, do oblasti přestupků. Kriminální politika stojí na dvou základních pilířích, **represivní a preventivní strategie**.⁷

Represivní strategie spočívají v reakci společnosti na kriminální činy prostřednictvím trestu, který však neslouží pouze jako prostředek odplaty.⁸ Je to nejintenzivnější forma reakce společnosti, avšak má být využívána až jako krajní možnost („ultima ratio“). Přednost by měly mít jiné právní nástroje, například správní, obchodní nebo rodinné právo. Na trestní politice se podílejí všechny složky trestní justice – policie odhaluje a objasňuje trestné činy, státní zastupitelství a soudy rozhodují o vině a trestu a vězeňské orgány zajišťují výkon uložených sankcí.⁹ Moderní právní státy při trestání sledují různé cíle. Jeden přístup klade důraz na prevenci recidivy – tedy na to, aby pachatel a další potenciální delikventi nepáchali podobné činy v budoucnosti. Druhý přístup se zaměřuje na spravedlivé stanovení trestu podle závažnosti spáchaného činu, kde důsledky pro pachatele hrají menší roli. Tyto přístupy jsou v kriminologii známé jako teorie konsekvencialistické (zaměřené na důsledky trestu) a retributivní (orientované na samotný čin).¹⁰

Preventivní strategie se naopak orientuje na předcházení kriminalitě pomocí proaktivních opatření. Zatímco v Evropě dlouho převažovala trestněprávní represe, od druhé poloviny 20. století získává prevence stále větší význam.¹¹

---

⁷ ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2004. s. 55-58. ISBN 80-86795-05-5.

⁸ TOMÁŠEK, J. *Úvod do kriminologie: Jak studovat zločin*. Praha: Grada Publishing, 2010. s. 169-184. ISBN 978-80-247-2982-4.

⁹ ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2004. s. 55-58. ISBN 80-86795-05-5.

¹⁰ TOMÁŠEK, J. *Úvod do kriminologie: Jak studovat zločin*. Praha: Grada Publishing, 2010. s. 169-184. ISBN 978-80-247-2982-4.

¹¹ ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2004. s. 55-58. ISBN 80-86795-05-5.

Preventivní strategie jsou klíčovým prvkem kontroly kriminality, protože vždy je lepší problémům předcházet, než je následně řešit. Nejmenší újmu způsobují ty zločiny, které se vůbec nestanou. Prevence v užším smyslu zahrnuje mimotrestní opatření zaměřená na odstranění nebo oslabení příčin kriminality.¹² Moderní prevence kriminality se zaměřuje na odstranění nebo oslabení faktorů podporujících trestnou činnost, snižování příležitostí k páchání zločinů a ovlivňování potenciálních pachatelů i obětí. Tato strategie zahrnuje aktivity v oblastech, jako jsou vzdělávání, zdravotnictví, sociální péče a ekonomická politika. Realizace preventivní politiky přesahuje rámec trestního práva a využívá právní úpravy z různých oblastí, například správního, daňového či občanského práva.¹³

---

¹² TOMÁŠEK, J. *Úvod do kriminologie: Jak studovat zločin*. Praha: Grada Publishing, 2010. s. 169-184. ISBN 978-80-247-2982-4.

¹³ ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2004. s. 55-58. ISBN 80-86795-05-5.

3 Prevence kriminality

Kriminalita je fenomén, který provází lidskou společnost od nepaměti. Bylo by naivní se domnívat, že ji lze zcela vymýtit. Klíčem k úspěšnému boji proti kriminalitě je především porozumění jejím příčinám, což umožňuje efektivní preventivní opatření.¹⁴

Prevenici lze rozumět jako ochranu nebo předcházení určitým jevům. Pojem profylaxe je často považován za synonymum prevence, ačkoli existují pokusy prokázat jejich rozdílnost. Rozdíl mezi těmito pojmy spočívá především v jejich původu – prevence pochází z latiny, zatímco profylaxe má kořeny v řečtině.¹⁵

Prevence kriminality představuje soubor opatření a strategií zaměřených na předcházení vzniku trestné činnosti a eliminaci jejich příčin. Jedná se o cílevědomé, plánované a koordinované aktivity, které usilují o snížení motivací a příležitostí k páchání trestných činů a o vytváření podmínek, jež kriminalitě brání. Preventivní opatření mají širší záběr než jen represivní přístupy trestní politiky, zahrnují nejen orgány činné v trestním řízení, ale i veřejnou správu, nevládní organizace, podnikatelské subjekty a samotné občany.

Cílem prevence je minimalizovat kriminogenní faktory, působit na potenciální pachatele i oběti a zlepšovat sociální prostředí. Preventivní politika zahrnuje různé oblasti, například vzdělávání, sociální práci, poradenství, léčbu či ekonomická opatření. Prevence kriminality se dělí na různé úrovně – od obecné prevence, která se zaměřuje na širokou veřejnost, až po specifickou prevenci cílenou na rizikové skupiny či jedince.¹⁶

Důležitost prevence kriminality spočívá v několika klíčových aspektech. Prevence se ukázala jako účinnější nástroj než samotné potlačování kriminality prostřednictvím trestního práva, zejména ve vyspělých zemích. Je také ekonomicky výhodnější, protože prevence je finančně úspornější než represivní opatření. Preventivní opatření jsou navíc přívětivější a společensky přijatelnější než represivní kroky. Trestní prevence zahrnuje

---

¹⁴ ONDICOVÁ, M., UHRIN S. *Prevencia kriminality*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 9-10. ISBN 978-80-7380-405-3.

¹⁵ BUBELÍNI, J., *Prevencia kriminality: základy kriminálnej prevencie a preventológie s aplikáciami na činnosť verejnej správy a polície*. Bratislava: Ministerstvo vnútra SR, 2001. 9-10. ISBN 978-80-8054-253-5.

¹⁶ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*. Vydání 2. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2016. s. 13-15. ISBN 978-80-7556-009-4.

opatření, která zvyšují právní povědomí občanů a zpřísnují trestní sazby s cílem snížení kriminality.¹⁷

Základním principem prevence je předcházet spáchání trestného činu dříve, než k němu dojde, což odpovídá jejímu původnímu významu – přicházet včas a předcházet nežádoucím jevům.¹⁸ Prevence kriminality je nejen efektivním nástrojem ochrany společnosti, ale také strategickým přístupem k dlouhodobému snižování kriminality a zvyšování kvality života občanů.¹⁹

3.1 Klasifikace prevence kriminality

Vzhledem k širokému spektru opatření spadajících do oblasti prevence kriminality je vhodné tuto problematiku rozdělit na základě teoreticky i prakticky ověřených kritérií.

Opatření, programy a aktivity zaměřené přímo na eliminaci kriminality, které mají za cíl bezprostředně předcházet páchaní trestné činnosti, se označují jako **přímé preventivní strategie**. Typickými příklady jsou informační kampaně ve veřejné dopravě upozorňující na rizika kapesních krádeží nebo osvětové přednášky pro seniory, které je varují před častými podvodnými praktikami a násilnou kriminalitou.

Nepřímé preventivní strategie se sice primárně nezaměřují na snižování kriminality, ale prostřednictvím opatření v oblastech, jako je zaměstnanost nebo bydlení, zvyšují kvalitu života obyvatelstva, čímž mohou nepřímo přispět ke snižování počtu trestných činů. Sociální programy, například dostupné bydlení pro osoby ohrožené sociálním vyloučením nebo efektivní systém sociálních dávek, mohou vést k omezení kriminality jako vedlejšího efektu.

Z **časového hlediska** lze prevenci kriminality rozdělit na aktivity předcházející trestné činnosti, tedy predeliktní prevenci a opatření aplikovaná po spáchání trestného činu označovanou jako postdeliktní prevence, které zahrnují kroky realizované v rámci trestního systému nebo v jeho návaznosti.²⁰

---

¹⁷ ONDICOVÁ, M., UHRIN S. *Prevencia kriminality*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 9-10. ISBN 978-80-7380-405-3.

¹⁸ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*. Vydání 2. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2016. s. 13-15. ISBN 978-80-7556-009-4.

¹⁹ ONDICOVÁ, M., UHRIN S. *Prevencia kriminality*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 9-10. ISBN 978-80-7380-405-3.

²⁰ FIRSTOVÁ, J., ZÁMEK, D. *Prevence kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. s. 61-62. ISBN 978-80-7676-057-8.

3.1.1 Dělení dle obsahového zaměření

Dělení dle obsahového zaměření, jak z názvu vyplývá, se rozlišuje na základě obsahu preventivních aktivit, které jsou prováděny. Rozlišujeme prevenci na sociální, situační a viktimologickou.²¹

Sociální prevence

Sociální prevence je důležitou součástí sociální politiky, jejímž cílem je ovlivňovat procesy socializace a sociální integrace a zároveň zmírňovat nepříznivé společenské a ekonomické podmínky, které jsou považovány za klíčové jevy vedoucí k trestné činnosti²² jako jsou například problematika prostituce, bezdomovectví, nezaměstnanost, záškoláctví, alkoholismus.²³

Mezi **nejvýznamnější faktory ovlivňující sociální prevenci** patří rodina, školní prostředí, trávení volného času, zaměstnání a média.

Rodina hraje zásadní roli při utváření osobnosti dítěte, především v raném věku, kdy je jedinec nejvíce ovlivněn vnějšími vlivy. Poskytuje hodnotové vzory a chování, které ovlivňují budoucí sociální interakce.

Školní prostředí doplňuje rodinnou výchovu a poskytuje dítěti nové role a interakce. Škola nejen zprostředkovává normy a hodnoty, ale může být také místem, kde se objevují negativní sociální jevy. Proto je důležité preventivní aktivity začlenit do vzdělávacího procesu.

Volný čas představuje významný faktor ovlivňující sociální chování mládeže. Nedostatek dostupných smysluplných aktivit může vést k rizikovému chování, jako je vandalismus nebo užívání návykových látek. Nabídka dostupných volnočasových aktivit je proto klíčovým nástrojem prevence kriminality.

Zaměstnání poskytuje nejen finanční zabezpečení, ale i stabilitu a sociální kontrolu. Nezaměstnanost může vést k sociální izolaci a zvýšení rizika páchaní trestné

---

²¹ FIRSTOVÁ, J., ZÁMEK, D. *Prevence kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. s. 61-62. ISBN 978-80-7676-057-8.

²² SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*. Vydání 2. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií., 2016. s. 16. ISBN 978-80-7556-009-4.

²³ SVATOŠ, R. *Základy kriminologie a prevence kriminality*. České Budějovice: Vysoká školy evropských a regionálních studií, 2009. s. 37. ISBN: 978-80-86708-81-2.

činnosti. Preventivní opatření se zaměřují na podporu zaměstnanosti rizikových skupin, včetně bývalých vězňů.²⁴

Média mají vliv na utváření postojů a chování společnosti. Přestože mohou propagovat negativní vzory, jako je násilí či závislosti, mohou být i nástrojem prevence skrze informování a zvyšování právního povědomí.²⁵

Účinnost těchto preventivních opatření je však obtížné přesně vyhodnotit prostřednictvím statistických nebo ekonomických ukazatelů, její efekt lze spíše odhadovat na základě analýzy sociálních perspektiv jednotlivců, na něž prevence cílí.²⁶

Situační prevence

Situační prevence především cílí na samostatný trestný čin²⁷ a zaměřuje na ochranu veřejného pořádku, bezpečnosti, zdraví, života a majetku občanů. Jejím cílem je nejen ztížit potenciálním pachatelům spáchání trestného činu pomocí technických, fyzických a organizačních opatření, ale také zvýšit pravděpodobnost jejich odhalení. Tato prevence vychází z poznatku, že kriminalita se často vyskytuje v konkrétních časech a místech za specifických okolností.²⁸ Proto je v rámci situační prevence klíčové zaměřit se na úpravu podmínek tak, aby se snížil počet příležitostí k páchaní trestné činnosti a tím se omezila možnost jejího uskutečnění.

Mezi nejčastěji aplikovaná opatření využívaná ke změně okolností vedoucích ke spáchání trestného činu v praxi patří:

Opatření komplikující přístup k prostředkům pro spáchání trestného činu.

Mezi tyto opatření patří různé bezpečnostní prvky, jako jsou zámky, mříže, bezpečnostní fólie na okna či alarmy, které znesnadňují pachateli dosažení jeho cíle. Dalšími opatřeními jsou systémové kontroly přístupu, například čipové karty nebo fyzická kontrola oprávnění vstupu prováděná vrátnými či bezpečnostními agenturami. Důležitou roli hraje také regulace přístupu k prostředkům, které mohou být zneužity ke spáchání

---

²⁴ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*. Vydání 2. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2016. s. 16. ISBN 978-80-7556-009-4.

²⁵ FIRŠTOVÁ, J., ZÁMEK, D. *Prevence kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. s. 62-65. ISBN 978-80-7676-057-8.

²⁶ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*. Vydání 2. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2016. s. 16. ISBN 978-80-7556-009-4.

²⁷ SVATOŠ, R. *Základy kriminologie a prevence kriminality*. České Budějovice: Vysoká školy evropských a regionálních studií, 2009. s. 37. ISBN: 978-80-86708-81-2.

²⁸ ONDICOVÁ, M., UHRIN S. *Prevencia kriminality*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 12-17. ISBN 978-80-7380-405-3.

trestné činnosti, jako jsou zbraně, jejichž dostupnost lze regulovat kvalitní legislativou a její důslednou aplikací. Neméně důležité jsou kontroly na strategických místech, jako jsou letiště, soudy, ministerstva nebo masové akce.

Opatření omezující zisk z trestné činnosti. Snižování nebo eliminace zisku z trestné činnosti může pachatele odradit od jejího spáchání. Toho lze docílit například odstraněním cíle trestné činnosti, jako je nahrazování hotovosti bezhotovostními platbami nebo zabezpečením ohrožených předmětů, jako jsou mobilní telefony a šperky. K ochraně majetku přispívá i jeho speciální značení, které znesnadňuje jeho nelegální prodej a usnadňuje jeho identifikaci. Stanovení pravidel pro rizikové situace, jako je manipulace s hotovostí nebo ochrana rizikových objektů, je dalším efektivním opatřením.

Zvýšení rizika dopadení pachatele. Vědomí vysokého rizika dopadení může pachatele odradit od trestné činnosti. Ke zvyšování tohoto rizika se běžně využívají moderní technologické prostředky, jako jsou kamerové systémy, které monitorují veškeré veřejné prostory. Další formou prevence je přítomnost dozoru, který mohou vykonávat nejen policisté a strážníci, ale také vrátní, prodavači nebo řidiči hromadné dopravy. Právě kombinace různých forem dohledu a technologií může efektivně přispět k zábraně trestné činnosti.

Situační prevence je významná především při snižování majetkové kriminality, avšak má uplatnění i v oblastech násilné nebo mravnostní kriminality. Její efektivita se zvyšuje kombinací s dalšími preventivními opatřeními, jako jsou sociální a viktimologická prevence. Při navrhování těchto opatření je klíčové zohlednit konkrétní podmínky dané lokality, aby prevence byla co nejúčinnější.²⁹

Viktimologická prevence

Viktimologická prevence představuje specifický typ prevence kriminality zaměřený na ochranu jednotlivců před tím, aby se stali oběťmi trestné činnosti, ale také řeší problémy skutečných obětí trestných činů.³⁰ Zahrnuje osvětové a poradenské aktivity zaměřené na správné chování lidí, které mají za cíl chránit jejich osobní bezpečnost a majetek. Poskytuje doporučení, jak jednat v různých situacích před možným útokem, v jeho průběhu i po něm. Zvláštní pozornost je věnována skupinám s vyšším rizikem

---

²⁹ FIRSTOVÁ, J., ZÁMEK, D. *Prevence kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. s. 65-67. ISBN 978-80-7676-057-8.

³⁰ ONDICOVÁ, M., UHRIN S. *Prevencia kriminality*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 16-17. ISBN 978-80-7380-405-3.

viktimizace, jako jsou dívky a ženy, senioři a děti.³¹ Propojuje aspekty sociální a situační prevence kriminality. Jejím hlavním cílem je minimalizovat riziko trestné činnosti prostřednictvím aktivního zapojení osob, které by se mohly stát jejími oběťmi.³²

3.1.2 Dělení podle adresátů

Prevenici kriminality lze rozdělit do tří úrovní, primární, sekundární a terciární, v závislosti na skupině, na kterou jsou preventivní opatření zaměřena. Někdy se však toto členění odvíjí od fáze, ve které se daný kriminální problém nachází. Promítá se v oblasti sociální, situační i viktimologické prevence.³³

Primární prevence

Primární prevence cílí na celou populaci, od nejmenších dětí až po dospělé. Působí na celou společnost, která doposud nebyla ve střetu s kriminálním jednáním. Klíčovou roli v primární prevenci hrají rodina, školy a místní komunity.³⁴

Primární **sociální** prevence kriminality se orientuje na oblast vzdělávání, výchovy, trávení volného času, rozvoj právního povědomí a podporu pracovních příležitostí. Významná pozornost je věnována především pozitivnímu formování mládeže.³⁵

Primární **situační** prevence se zaměřuje na celkové posílení bezpečnosti v rámci státu. Tento cíl je realizován prostřednictvím různých opatření, která zahrnují šíření informací, organizační změny, finanční stimuly a využití pokročilých technologií. Mezi klíčové prvky patří například zlepšení ochrany veřejných prostor, posílení činnosti bezpečnostních složek, instalace monitorovacích systémů, efektivnější veřejné osvětlení v rizikových oblastech nebo úpravy městské infrastruktury, které snižují příležitosti pro trestnou činnost.³⁶

---

³¹ SVATOŠ, R. *Základy kriminologie a prevence kriminality*. České Budějovice: Vysoká školy evropských a regionálních studií, 2009. s. 37. ISBN: 978-80-86708-81-2.

³² ŠTEFUNKOVÁ, M., ŠEJVL, J. a kol. *Základy prevence kriminality pro pedagogické pracovníky*. Praha: Univerzita Karlova, 2012. 105 s., s. 23. ISBN 978-80-87258-96-5.

³³ ZAPLETAL, J. a kol. *Prevence kriminality*. Vydání 2. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005. s. 25-26. ISBN 80-7251.200-5.

³⁴ ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2004. s. 76. ISBN 80-86795-05-5.

³⁵ FIRSTOVÁ, J., ZÁMEK, D. *Prevence kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. s. 70. ISBN 978-80-7676-057-8.

³⁶ ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2004. s. 76-79. ISBN 80-86795-05-5.

Primární **viktimologická** prevence se soustředí na posilování odpovědnosti jednotlivců za jejich vlastní chování a na edukaci veřejnosti, zejména mladých lidí, v oblasti osobní bezpečnosti. K tomuto účelu slouží různé informační kampaně, preventivní programy ve školách či osvěta prostřednictvím médií, které pomáhají zvýšit povědomí o rizicích a možnostech jejich minimalizace.³⁷

Sekundární prevence

Sekundární prevence se soustředí na osoby a skupiny, které jsou vystaveny vyššímu riziku páchání trestné činnosti nebo se mohou stát jejími oběťmi. Patří sem například lidé závislí na alkoholu a drogách, mladiství, osoby bez domova, ale také senioři a děti. Tento typ prevence se cílí na negativní společenské jevy, jako jsou závislosti, záškoláctví, patologické hráčství či dlouhodobá absence pracovního uplatnění. Klade důraz na odhalování a eliminaci faktorů, které mohou přispívat ke vzniku kriminálního chování, a snaží se těmto situacím předcházet cílenými opatřeními.³⁸

Sekundární **sociální** prevence se zaměřuje na poskytování cílené pomoci prostřednictvím poradenství a informování. Probíhá prostřednictvím různých služeb, jako jsou poradenské kanceláře, telefonní linky, sociální pracovníci na úrovni okresu, školní výchovní poradci a specialisté na protidrogové programy.³⁹

Sekundární **situační** prevence soustředí na zvýšenou ochranu materiálních hodnot, které jsou častěji vystaveny kriminálním aktivitám a zahrnuje opatření, jako jsou instalace kamerových systémů na rizikových místech.⁴⁰

Terciální prevence

Terciální prevence se soustředí na prevenci opakování trestné činnosti nebo viktimizace. Zaměřuje se na jednotlivce a skupiny, které již byly v minulosti zapojeny do kriminality, a na ty, kteří se stali jejími oběťmi. Tato prevence cílí na části společnosti,

---

³⁷ ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2004. s. 79-80. ISBN 80-86795-05-5.

³⁸ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*. Vydání 2. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2016. s. 17. ISBN 978-80-7556-009-4.

³⁹ ZAPLETAL, J. a kol. *Prevence kriminality*. Vydání 2. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005. s. 26. ISBN 80-7251.200-5.

⁴⁰ FIRSTOVÁ, J., ZÁMEK, D. *Prevence kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. s. 70-71. ISBN 978-80-7676-057-8.

jež již byly negativně ovlivněny, a jde o přímý způsob, jak předejít opakování těchto jevů.⁴¹

Terciární **sociální** prevence se orientuje na výkon trestů a ochranných opatření, začleňování sociální práce do systému trestní justice a poskytování poradenské, organizační či informační podpory. Jejím cílem je usnadnit resocializaci jednotlivců a jejich návrat do běžného života. Terciární **situační** prevence se soustředí na posílení bezpečnosti v oblastech a komunitách s vysokým výskytem trestných činů, jako jsou krádeže, loupeže nebo vloupání. Terciární **viktimologická** prevence se pak věnuje osvětě a školení občanů, aby se snížilo riziko jejich opětovného ohrožení, zároveň podporuje zotavení obětí a zajišťuje právní ochranu těm, kteří oznámí nebo překaží trestnou činnost zaměřenou proti dětem.⁴²

3.2 Právní rámec prevence kriminality

Právní rámec prevence kriminality v České republice (dále jen „ČR“) tvoří soubor právních předpisů, které upravují oblasti prevence kriminality, bezpečnosti, ochrany veřejného pořádku a spolupráce mezi různými subjekty.

Ústava ČR (zákon č. 1/1993 Sb.)

Zaručuje základní práva a svobody občanů, včetně práva na ochranu před kriminalitou a na spravedlivý. Stanoví rámec pro činnost orgánů státu, včetně těch, které se podílejí na prevenci kriminality.⁴³

Listina základních práv a svobod (součást ústavy, zákon č. 2/1993 Sb.)

Stanoví ochranu práv jednotlivců, včetně ochrany před kriminalitou. Zároveň je základem pro prevenci v oblasti ochrany lidských práv.⁴⁴

---

⁴¹ ZAPLETAL, J. a kol. Prevence kriminality. Vydání 2. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005. s. 26-27. ISBN 80-7251.200-5.

⁴² ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2004. s. 77-80. ISBN 80-86795-05-5.

⁴³ ČESKO. Ústava České republiky, č. 1/1993 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 1-8. Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1?text=1%2F1993>>. ISSN 1211-1244.

⁴⁴ ČESKO. Listina základních práv a svobod, č. 2/1993 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 2, s. 9-14. Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>>. ISSN 1211-1244.

Trestní zákoník (zákon č. 40/2009 Sb.)

Definuje trestné činy, jejich kvalifikaci a tresty. Prevence kriminality se projevuje v opatřeních zaměřených na prevenci recidivy a nápravu pachatelů.⁴⁵

Trestní řád (zákon č. 141/1961 Sb.)

Stanovuje pravidla pro trestní řízení, včetně opatření, která mohou přispět k prevenci dalším trestných činů.⁴⁶

Zákon o Policii ČR (zákon č. 273/2008 Sb.)

Stanovuje pravomoci a povinnosti policie při prevenci kriminality a zajišťování veřejné bezpečnosti.⁴⁷

Zákon o obecní policii (zákon č. 553/1991 Sb.)

Upravuje pravomoci a činnosti obecních policií, tedy strážníků na místní úrovni, kteří se podílejí na zajišťování veřejného pořádku, prevenci kriminality a pomoci při vyřizování drobných přestupků.⁴⁸

Prevence kriminality je zmíněna i v dalších zákonech, jako jsou **zákon o obcích č. 128/2000 Sb., zákon o krajích č. 129/2000 Sb., zákon o sociálních službách 108/2006 Sb.,** atd.

Právní rámec prevence kriminality v ČR nevyčerpává pouze zákony a normy, ale zahrnuje také **strategické dokumenty a mezinárodní závazky.**

---

⁴⁵ ČESKO. Trestní zákoník, č. 40/2009 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 25, s. 512-520. Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40?text=40%2F2009>>. ISSN 1211-1244.

⁴⁶ ČESKO. Trestní řád, č. 141/1961 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1961, částka 46, s. 990-999. Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>>. ISSN 1211-1244.

⁴⁷ ČESKO. Zákon o policii České republiky, č. 273/2008 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 88, s. 4897-4905. Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>>. ISSN 1211-1244.

⁴⁸ ČESKO. Zákon o obecní policii, č. 553/1991 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 82, s. 1255-1261. Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>>. ISSN 1211-1244.

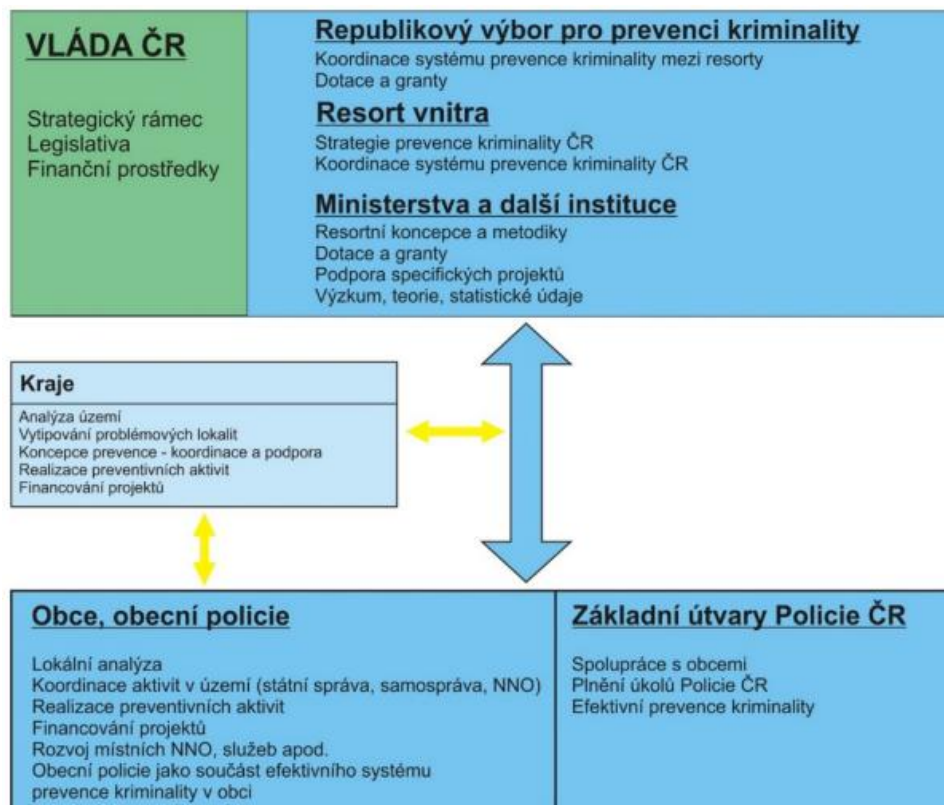
4 Organizace prevence kriminality v ČR

Efektivní prevence kriminality je klíčová pro zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku. Její úspěšnost závisí na dobře nastaveném systému, který propojuje státní správu, samosprávu, bezpečnostní složky a další klíčové subjekty. Důležitou roli hraje rovněž spolupráce s neziskovými organizacemi a zapojení dobrovolníků. Cílem je nejen předcházet trestné činnosti, ale i minimalizovat její dopady a zvyšovat pocit bezpečí ve společnosti.

Prevence kriminality je v ČR třístupňově organizována:

- meziresortní,
- rezortní,
- na místní úrovni.⁴⁹

Obrázek č. 1 – Systém prevence kriminality v ČR⁵⁰

⁴⁹ ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2004. s. 87. ISBN 80-86795-05-5.

⁵⁰ MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Systém prevence kriminality v České republice* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2025 [cit. 2025-01-04]. Dostupné z WWW: <<https://mv.gov.cz/clanek/rvppk-republikovy-vybor-pro-prevenci-kriminality.aspx>>.

4.1 Meziresortní úroveň

Na meziresortní úrovni, tedy na celorepublikové úrovni, se prevence kriminality opírá o strategický rámec, v němž se formuluje státní politika prevence a sladují aktivity různých institucí podílejících se na této oblasti. Klíčovým koordinačním orgánem je Republikový výbor pro prevenci kriminality (dále jen „RVPPK“), jenž dohlíží na sjednocení preventivních opatření v celém státě.⁵¹

RVPPK působí jako meziresortní poradní a koordinační orgán, který spadá pod Ministerstvo vnitra. Byl zřízen vládním usnesením v roce 1993 s cílem sjednocovat a usměrňovat preventivní strategii v oblasti kriminality. Jeho hlavním úkolem je vytvářet koncepci prevence na celostátní úrovni, dohlížet na její realizaci v rámci veřejné správy a poskytovat metodickou podporu. Každoročně vyhodnocuje plnění stanovených cílů a předkládá vládě zprávu o dosažených výsledcích. Zároveň rozhoduje o přidělení finančních prostředků v rámci Programu prevence kriminality. Výbor tvoří 28 členů, v jehož čele stojí ministr vnitra, jehož zástupcem je náměstek odpovědný za oblast prevence kriminality. Členství zahrnuje zástupce klíčových institucí, jako jsou ministerstva, Policie ČR, Probační a mediační služba, Vězeňská služba, státní zastupitelství či odborné organizace. Administrativní zajištění výboru je pod odpovědností příslušného odboru Ministerstva vnitra. Součástí výboru je také Komise pro výběr projektů, jež posuzuje žádosti o dotace na místní preventivní opatření. Na základě předem stanovených kritérií hodnotí návrhy projektů a doporučuje jejich financování. Konečné rozhodnutí o přidělení dotací pak přijímá Republikový výbor.⁵²

4.2 Rezortní úroveň

Na rezortní úrovni je prevence kriminality nedílnou součástí působnosti jednotlivých **ministerstev**. Rozvíjí jejich standardní agendu prostřednictvím nových metodických a strategických přístupů, přičemž zároveň přispívá k formulaci příslušného legislativního rámce.⁵³ Hlavním aktérem v oblasti sociální prevence je Ministerstvo

---

⁵¹ FIRSTOVÁ, J., ZÁMEK, D. *Prevence kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. s. 93-94. ISBN 978-80-7676-057-8.

⁵² MINISTERSTVO VNITRA ČR. *RVPPK: Republikový výbor pro prevenci kriminality* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2025 [cit. 2025-01-07]. Dostupné z WWW: <<https://mv.gov.cz/clanek/rvppk-republikovy-vybor-pro-prevenci-kriminality.aspx>>.

⁵³ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*. Vydání 2. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2016. s. 17. ISBN 978-80-7556-009-4.

školství, mládeže a tělovýchovy, které podporuje volnočasové aktivity a výchovné činnosti ze strany škol. Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo práce a sociálních věcí se také na sociální prevenci zaměřují. V oblasti situační prevence se realizuje Ministerstvo vnitra, které podporuje několik oblastí, jedna z nich je rozvoj preventivních opatření a zlepšení systému prevence kriminality na lokální úrovni ve spolupráci s Policejním prezidiem ČR. Důraz je kladen na podporu preventivních aktivit zejména v menších městech a mikroregionálních oblastech. Ministerstvo vnitra taktéž působí na viktimologickou prevenci stejně jako Ministerstvo školství a tělovýchovy a Ministerstvo zdravotnictví, které například je zaměřené na léčbu drogově závislých jedinců.⁵⁴

4.3 Místní úroveň

Hlavní důraz prevenčního systému je kladen na lokální úroveň. Praktické zkušenosti naznačují, že nejúčinnější přístup k práci s rizikovými skupinami a jednotlivci, k řešení kriminogenních situací a k přijímání opatření proti specifickým formám trestné činnosti, stejně jako podpoře obětí trestných činů a zvyšování pocitu bezpečí obyvatel, mohou zajistit především města a obce.⁵⁵

Na místní úrovni se na prevenci kriminality podílejí jak samosprávné orgány obcí, tak orgány vykonávající přenesenou působnost státu. Klíčovou úlohu zde hrají také státní instituce, jako je policie, ale i nestátní neziskové organizace, podnikatelské subjekty a jednotliví občané. Základním pilířem prevence kriminality jsou města a obce, které v této oblasti jednají v rámci své samostatné působnosti. Právě na nich spočívá hlavní odpovědnost za realizaci konkrétních projektů, aktivit a opatření zaměřených na snižování kriminality a zvyšování bezpečnosti.⁵⁶

---

⁵⁴ ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2004. s. 88-90. ISBN 80-86795-05-5.

⁵⁵ ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2004. s. 91-92. ISBN 80-86795-05-5.

⁵⁶ FIRSTOVÁ, J., ZÁMEK, D. *Prevence kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. s. 98-99. ISBN 978-80-7676-057-8.

5 Subjekty prevence kriminality

Prevence kriminality je záležitostí mnoha různých aktérů, kteří plní roli nositelů preventivních aktivit. Tento systém zahrnuje širokou škálu subjektů, přičemž hlavní oporou jsou instituce, a to jak státní, tak i nestátní. Kromě těchto organizací však stále důležitější roli sehrávají jednotlivci, jejichž význam v prevenci kriminality stále roste.⁵⁷

V ČR je systém prevence kriminality postaven na pěti základních pilířích. **Prvním pilířem** jsou programy prevence kriminality, které jsou zaměřeny na konkrétní oblasti činnosti různých ústředních orgánů státní správy. Programy prevence **druhého pilíře** jsou prováděny orgány místní samosprávy obcí a měst. Programy nevládních institucí tvoří **třetí pilíř**, patří sem politické a zájmové občanské sdružení, nadace a jiné náboženské organizace. Policie ČR, obecní a městské policie jsou základem programů bezpečnostních složek, které tvoří **čtvrtý pilíř**. V neposlední řadě základem **pátého pilíře** podniky komerční bezpečnostní služby, které zahrnují služby ochranné, hlídací a detektivní.⁵⁸

5.1 Školy

Škola hraje v oblasti socializace dětí zásadní roli, zejména s ohledem na jejich individuální vývojové potřeby. Zaměřuje se na prevenci kriminality mezi mladými lidmi, přičemž školní prostředí hraje klíčovou roli v práci s delikventními jedinci. Výchovné problémy, s nimiž se žáci ve škole potýkají, mohou být významnou překážkou v procesu jejich socializace. Aby se těmto problémům účinně čelilo, vznikla v ČR již v druhé polovině 20. století síť poradenských služeb, zaměřených především na řešení specifických výukových a výchovných problémů žáků. Poradenské služby na školách obvykle zajišťují výchovní poradci a metodici prevence, kteří mají za úkol pomáhat žákům při zvládnutí těchto problémů. Na některých školách se těmto činnostem účastní také školní psychologové nebo speciální pedagogové. Tito odborníci spolupracují nejen mezi sebou, ale i s dalšími pedagogickými pracovníky školy, aby poskytli co nejkomplexnější a nejefektivnější podporu. Mezi tyto pracovníky patří například třídní učitelé, vyučující

---

⁵⁷ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*. Vydání 2. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2016. s. 18-19. ISBN 978-80-7556-009-4.

⁵⁸ ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2004. s. 83-95. ISBN 80-86795-05-5.

výchovy nebo pedagogové specialisté, kteří společně tvoří konzultační tým pro řešení výchovných problémů žáků.⁵⁹

Cílem školy v oblasti prevence kriminality je řešit problémy nejen v přítomném okamžiku, ale také s ohledem na budoucnost.⁶⁰

Výchovný poradce má klíčovou roli v prevenci kriminality ve školním prostředí. Je odborníkem na pedagogiku, speciální pedagogiku a psychologii, který pomáhá identifikovat a řešit rizikové chování žáků, jež může vést k delikventnímu jednání. Vedle své pedagogické činnosti se zaměřuje na podporu žáků s výukovými problémy, diagnostiku speciálních potřeb a prevenci sociálně patologických jevů. Důležitou součástí jeho práce je kariérové poradenství, které žákům pomáhá orientovat se v jejich profesní budoucnosti a tím snižuje riziko negativního chování. Výchovný poradce také spolupracuje s pedagogy při včasné rozpoznání problémového chování a s externími odborníky, jako jsou psychologové či pedagogicko-psychologické poradny, aby zajistil účinnou prevenci a řešení problémů. Tímto způsobem přispívá k vytvoření bezpečného a podpůrného prostředí, které minimalizuje riziko kriminality mezi žáky.

Školní metodik prevence se zaměřuje na prevenci kriminality a sociálně patologických jevů ve škole. Koordinuje preventivní programy, které se soustředí na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí a kriminality. Spolupracuje s výchovným poradcem a třídními učiteli na identifikaci žáků s rizikovým chováním a poskytuje jim poradenství. Metodik prevence také zajišťuje školení pedagogů v oblasti prevence sociálně patologických jevů a koordinuje spolupráci s externími odborníky. Jeho úkolem je včasná intervence a podpora v prevenci rizikových faktorů vedoucích k delikventnímu chování.⁶¹

5.2 Obce

Města a obce mají klíčovou roli v prevenci kriminality na místní úrovni. Mají zodpovědnost za realizaci projektů a opatření zaměřených na zajištění veřejné bezpečnosti, prevenci delikventního chování a minimalizaci rizikových faktorů, jež

---

⁵⁹ FIRSTOVÁ, J., ZÁMEK, D. *Prevence kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. s. 141-147. ISBN 978-80-7676-057-8.

⁶⁰ PROCHÁZKA, M. *Metodik prevence a jeho role na základní škole*. Praha: Pasparta, 2019. 124 s. ISBN 978-80-88290-28-5.

⁶¹ FIRSTOVÁ, J., ZÁMEK, D. *Prevence kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. s. 141-147. ISBN 978-80-7676-057-8.

mohou vést k trestné činnosti. Mezi hlavní úkoly patří ochrana cílových skupin, zvyšování bezpečnosti veřejných prostor a vytváření efektivního systému pro sběr a sdílení informací mezi relevantními subjekty. Obce vytvářejí a implementují vlastní koncepce prevence kriminality, koordinují preventivní aktivity, podporují vznik a činnost obecní policie a vyhodnocují efektivitu přijatých opatření. K tomu využívají státní dotace a metodiku Ministerstva vnitra, přičemž všechny jejich projekty musí být v souladu s národními strategiemi a cíli prevence kriminality.⁶²

5.3 Kraje

Kraje hrají klíčovou roli v koordinaci preventivních aktivit na regionální úrovni, přičemž jejich zapojení do prevence kriminality je dobrovolné, nikoli povinné. Na základě Strategie prevence kriminality schválené vládou mají kraje možnost definovat regionální priority, vypracovávat preventivní plány a zajišťovat financování z veřejných zdrojů. Jejich úkolem je nejen koordinovat aktivity mezi obcemi a státními institucemi, ale také vyhodnocovat účinnost místních projektů a poskytovat metodickou podporu. Kraje rovněž participují na výběru a podpoře projektů obcí, zajišťují jejich konzultace a odborné hodnocení, čímž přispívají k efektivnímu využívání státních dotací. Kromě toho mohou kraje vytvářet vlastní programy prevence kriminality, zaměřené na specifické regionální problémy, a koordinovat jejich realizaci.

Důležitým nástrojem krajů je pravidelná analýza kriminality a rizikových faktorů, která slouží jako základ pro tvorbu preventivních strategií a koncepcí. K tomu jsou zřizovány pracovní skupiny, které zajišťují implementaci preventivních opatření, včetně spolupráce s odborníky z různých oblastí, jako jsou protidrogová prevence, sociální služby, školství a Policie ČR. Kraje mají za úkol nejen metodicky vést obce a města, ale také vytvářet platformy pro sdílení informací a koordinaci aktivit, čímž přispívají k efektivnímu vynakládání finančních prostředků a zlepšení celkové prevence kriminality.⁶³

---

⁶² SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*. Vydání 2. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2016. s. 70-71. ISBN 978-80-7556-009-4.

⁶³ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*. Vydání 2. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2016. s. 67-70. ISBN 978-80-7556-009-4.

5.4 Obecní policie

I když by obce a města mohly spoléhat na Policii ČR pro zajištění veřejného pořádku, se rozhodly vytvořit vlastní obecní policii. Tento krok jim poskytuje větší kontrolu a flexibilitu při řešení místních problémů a podpoře komunitních aktivit. Ačkoli mají obě složky různé pravomoci, jejich činnost se často doplňuje a vyžaduje úzkou spolupráci.⁶⁴

Obecní police se podílí na zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti v místní komunitě. Jejím úkolem je implementovat preventivní opatření a projekty zaměřené na ochranu obyvatel a prevenci kriminality.⁶⁵

5.5 Policie ČR

Prevence kriminality je nedílnou součástí policejní práce, která vedle represivních opatření zahrnuje činnosti zaměřené na zmírnění kriminogenních podmínek, ovlivňování potenciálních pachatelů i obětí trestné činnosti.

Odbor prevence vykonává svou činnost na metodické, kontrolní a výkonné úrovni. Zaměřuje se nejen na prevenci uvnitř policie, ale také na spolupráci s dalšími subjekty. Dále se podílí na rezortních i mezirezortních komisích a výborech a spolupracuje s mezinárodními bezpečnostními složkami. Zodpovídá za sběr, analýzu a sdílení informací týkajících se prevence kriminality a na základě těchto dat vytváří metodické pokyny pro preventivní činnosti zaměřené na širokou veřejnost.⁶⁶

Roste počet specializovaných útvarů, které se soustředí na zvládání davů a jsou připraveny zasáhnout v krizových situacích. Důležitým posunem je zvýšení důrazu na prevenci kriminality, která je nyní postavena na stejnou úroveň jako její vyšetřování.⁶⁷

---

⁶⁴ MACEK, P., HÁJEK. V. *Obecní policie II*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2003. s. 31-32. ISBN 80-7251-133-5.

⁶⁵ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*. Vydání 2. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2016. s. 71-72. ISBN 978-80-7556-009-4.

⁶⁶ POLICIE ČR. *Odbor prevence* [online]. Praha: Policie České republiky, 2025 [cit. 2025-02-01]. Dostupné z WWW: <<https://policie.gov.cz/clanek/odbor-prevence.aspx>>.

⁶⁷ WEISS, T. *Role policie a armády v Evropské unii: analýza evropské a národní úrovně s využitím případové studie České republiky*. Praha: Karolinum, 2014. 264 s, s. 201-202. ISBN 978-80-246-2381-8.

5.6 Nestátní neziskové organizace

Nestátní neziskové organizace jsou podstatným subjektem v oblasti prevence a resocializace. Zaměřují se především na ohrožené skupiny obyvatelstva, jako jsou děti a mládež, osoby s trestní minulostí nebo lidé závislí na drogách. Nabízejí různé programy, zahrnující poradenství, vzdělávací aktivity, podporu v krizových situacích a programy resocializace. Spolupracují s dalšími subjekty prevence kriminality, jako jsou místní úřady, policie a jiné sociální organizace. Tato spolupráce je klíčová pro efektivní prevenci, protože umožňuje komplexní přístup k řešení problémů, které mohou vést k páchání trestné činnosti.⁶⁸

---

⁶⁸ ČLOVĚK V TÍSNI. *Sociální práce v ČR: Plzeňský kraj* [online]. Praha: Člověk v tísni, 2025 [cit. 2025-02-01]. Dostupné z WWW: <<https://www.clovekvtsni.cz/co-delame/socialni-prace-v-cr/plzensky-kraj>>.

6 Praktické šetření

Praktická část této bakalářské práce se zaměřuje na empirický průzkum spolupráce subjektů prevence kriminality na místní úrovni Středočeského kraje. Hlavním cílem práce je zhodnotit efektivitu spolupráce mezi subjekty prevence kriminality na místní úrovni Středočeského kraje a identifikovat faktory ovlivňující její úspěšnost. Dílčím cílem bakalářské práce je identifikovat strategie a metody, které subjekty na místní úrovni využívají. Pro tento účel bude použita kvalitativní výzkumná metoda, přičemž data budou sbírána prostřednictvím rozhovorů s odborníky na prevenci kriminality. V následujících podkapitolách budete podrobněji seznámeni s výběrem respondentů, průběhem sběru dat a metodami výzkumu.

6.1 Výběr respondentů

Do tohoto průzkumu bylo vybráno šest respondentů, kteří jsou klíčovými aktéry v oblasti prevence kriminality na místní úrovni Středočeského kraje. Respondenti pocházejí z různých subjektů, jako jsou nezisková organizace Bedna, Krajský úřad (odbor prevence kriminality), městského úřadu a městské policie, Ministerstvo vnitra ČR (odbor prevence kriminality), školy a Policie ČR (odbor kriminality). Vybrání byli na základě jejich klíčové role, odbornosti, zkušeností a aktivní účasti na prevenci kriminality. Ačkoli bylo osloveno více subjektů, pro účely tohoto průzkumu byly zvoleny právě tyto organizace, jejichž zkušenosti jsou zásadní pro hodnocení efektivity prevence na místní úrovni Středočeského kraje.

6.2 Průběh sběru dat

Sběr dat probíhal prostřednictvím rozhovorů, které byly realizovány osobně, telefonicky nebo online, což umožnilo flexibilní komunikaci s respondenty. Délka rozhovorů se lišila v závislosti na podrobnosti odpovědí – některé trvaly 10–15 minut, jiné až 45 minut. Všechny rozhovory byly se souhlasem respondentů zaznamenány na audiozáznam pro následnou analýzu. Aby byl sběr dat strukturovaný, bylo připraveno 21 otázek, rozdělených do 6 kategorií: obecná část, spolupráce mezi subjekty, efektivita spolupráce, strategie a metody, podpora a zdroje, doporučení a budoucnost. Respondenti byli osloveni e-mailem nebo telefonicky. Seznam otázek je uveden v příloze č. I této práce.

6.3 Metody průzkumu

Pro zpracování dat byla zvolena kvalitativní výzkumná metoda, která umožnila detailní analýzu odpovědí respondentů. K získání relevantních informací byly použity strukturované rozhovory, jejichž analýza probíhala prostřednictvím kódování a následného vyznačení do hodnotících tabulek. Tento přístup umožnil systematické vyhodnocení získaných informací.

6.3.1 Kódování

Rozhovory byly analyzovány technikou kódování, která spočívá v přiřazování kódů k jednotlivým částem textu odpovědí respondentů. Tento postup umožnil identifikovat klíčová témata, vzorce a opakující se myšlenky relevantní pro průzkum. Kódy byly následně přiřazeny do jedné z kategorií: efektivita spolupráce, faktory ovlivňující úspěšnost nebo strategie a metody prevence kriminality.

6.3.2 Hodnotící tabulka

Na základě provedených rozhovorů a následného kódování byly vytvořeny hodnotící tabulky, které přehledně ukazují klíčové faktory, které ovlivňují úspěšnost spolupráce mezi jednotlivými aktéry a jejich činností. Hodnocení probíhá na škále od 1 do 5, přičemž 1 označuje nejhorší a 5 nejlepší hodnocení.

Kódování 1: Nezisková organizace – Bedna

Organizace Bedna se zaměřuje na děti a mladé lidi, přičemž jejím cílem je pomáhat jim trávit svůj život smysluplně a pozitivně. Bedna je důležitým subjektem v oblasti prevence kriminality, protože poskytuje mladým lidem podporu a příležitosti pro rozvoj, které mohou přispět k prevenci negativních jevů ve společnosti. Aktivně se podílí na vzdělávacích a volnočasových aktivitách, které směřují k zajištění kvalitní prevence a rozvoji odpovědného chování mezi mladými lidmi.

- **Efektivita spolupráce**

Kód: hodnocení spolupráce

Výsledek z rozhovoru:

Organizace působí převážně jako samostatná jednotka, ale setkává se s ostatními subjekty na různých setkáních a společných aktivitách, přičemž hodnotí spolupráci pozitivně.

Kód: měření efektivity spolupráce

Výsledek z rozhovoru:

Hodnocení efektivity spolupráce se neprovádí.

- **Faktory ovlivňující úspěšnost**

Kód: komunikační faktory

Výsledek z rozhovoru:

Pro komunikaci a sdílení informací využívají emaily, datové schránky, telefon, osobní komunikace podle aktuálních potřeb klientů.

Lidský faktor představuje hlavní překážku v komunikaci, a jeho překonání se Bedna snaží dosáhnout pomocí vhodné komunikace a dosažení vzájemné dohody.

Kód: organizační faktory

Výsledek z rozhovoru:

Frekvence setkání závisí na charakteru pracovní skupiny a jejích potřebách. Některé skupiny se setkávají přibližně jednou měsíčně, jiné v delších intervalech.

Kód: finanční faktory

Výsledek z rozhovoru:

Mezi finanční nástroje patří státní rozpočet, soukromé dary a prostředky z projektů. Finanční prostředky pro pracovníky a služby jsou však nedostatečné, což může negativně ovlivnit efektivitu spolupráce a implementaci aktivit.

- **Strategie a metody prevence kriminality**

Kód: strategie prevence

Výsledek z rozhovoru:

Organizace používá všechny dostupné strategie, které jsou v souladu se zákonem o sociálních službách.

Kód: metody/přístupy prevence

Výsledek z rozhovoru:

Nízkoprahový přístup je považován za efektivní strategii, která se osvědčila při práci s klienty. Důraz je kladen na individualizaci přístupu.

Organizace aktivně spolupracuje s komunitami a veřejností prostřednictvím sociální práce a přístupů, které umožňuje zákon o sociálních službách.

Tabulka č. 1 – Hodnotící tabulka nezisková organizace Bedna.⁶⁹

Faktor	Popis	Hodnocení
Efektivita spolupráce	Spolupráce s ostatními subjekty je pozitivní, ale není systematicky vyhodnocována.	3/5 (průměrné)
Komunikace	Používají různé kanály pro komunikaci (email, telefon, osobně). Hlavní překážkou je lidský faktor.	4/5 (dobré)
Organizace	Frekvence setkání závisí na potřebách skupiny. Nepravidelná koordinace.	3/5 (průměrné)
Finance	Nedostatek financí brání implementaci aktivit na plné kapacitě.	2/5 (slabé)

⁶⁹ Vlastní průzkum 2025

Kódování 2: Krajský úřad – oddělení prevence kriminality

Krajský úřad hraje klíčovou roli v koordinaci a podpoře aktivit zaměřených na prevenci kriminality v rámci svého území. I když kraj má pod sebou regiony na místní úrovni, neexistuje mezi ním a obcemi hierarchie, v této oblasti jsou všichni partneři, kteří společně spolupracují na dosažení společného cíle.

- **Efektivita spolupráce**

Kód: hodnocení spolupráce

Výsledek z rozhovoru:

Spolupráce je hodnocena jako velmi dobrá, bezproblémová, a to jak na krajské, tak na obecní úrovni, projevuje se oboustranná aktivita. Jediným problémem je nedostatek času na prevenci na nižší úrovni, například u manažerů, kteří se musí soustředit na svou hlavní činnost.

Kód: měření efektivity spolupráce

Výsledek z rozhovoru:

V oblasti prevence kriminality není zaveden žádný konkrétní způsob měření spolupráce. Hodnotí se pouze to, zda spolupráce funguje, a na základě toho se případně provádějí změny.

- **Faktory ovlivňující úspěšnost**

Kód: komunikační faktory

Výsledek z rozhovoru:

Informace se předávají prostřednictvím e-mailu, běžné komunikace, na společných či osobních setkáních. Nově byla zavedena skupina na Teams, kde se sdílejí aktuální informace. Manažeři z obcí zde mohou nejen komunikovat, ale také se vzájemně podporovat a předávat si zkušenosti z praxe.

Jedním z klíčových problémů je neochota komunikovat. Tento problém není častý, ale když nastane, je s ním obtížné pracovat. V takových případech se využívá mocí ministerstva, které má větší možnosti ovlivnit situaci.

Kód: organizační faktory

Výsledek z rozhovoru:

Existuje poradní orgán – Krajská komise prevence kriminality, jehož členy jsou zástupci klíčových organizací v oblasti prevence kriminality. Patří sem například Policie ČR, metodik prevence, zástupci odborů sociálních věcí, školství, prevence kriminality

a další, včetně neziskových organizací. Nově budou zapojeni i zástupci městských a obecních policií.

Setkání s obcemi se konají pravidelně přibližně dvakrát ročně na krajském úřadě, kde si vzájemně předávají informace. Jednou ročně se pak uskutečňují regionální platformy, kdy krajský úřad navštíví 4–5 obcí v rámci regionu, přičemž se každý rok mění, která města budou zahrnuta.

Kód: faktory časové kapacity

Výsledek z rozhovoru:

Často se vyskytuje problém s kumulací funkcí na úřadech, zejména u manažerů prevence kriminality, kteří kvůli množství povinností nemají dostatek času na efektivní věnování se prevenci kriminality.

Kvůli vytíženosti často vážne samovolná komunikace a sdílnost mezi odbory, ale v případě potřeby si vzájemně vycházejí vstříc.

Kód: finanční faktory

Výsledek z rozhovorů:

Krajský úřad využívá nástroje jako fond prevence, který financuje aktivity ostatních subjektů. Tento fond byl navýšen, a pro oblast prevence kriminality na rok 2025 je alokováno 23 milionů korun, což se uvidí, zda bude dostačující. Každý rok by však bylo potřeba vyšších kapacit. Od tohoto roku je zřízena nová výzva pro primární prevenci, kdy lze žádat o prostředky během roku, to platí například pro školy. K dispozici je také rozpočet pro oddělení prevence kriminality ve výši 2 milionů korun, což je však nedostačující pro projekty, které by chtěli realizovat. Krajský úřad může také využít finanční prostředky poskytované Ministerstvem vnitra.

- **Strategie a metody prevence kriminality**

Kód: strategie prevence

Výsledek z rozhovoru:

Podkladovým materiálem jsou strategické, národní dokumenty a koncepce prevence kriminality krajského úřadu pro období 2023–2027. Hlavní zaměření je na výskyt konkrétní kriminality, přičemž na krajské úrovni se klade důraz především na podporu a finanční pomoc obcím.

Kód: metody/přístupy prevence

Výsledek z rozhovoru:

Nejvíce přínosný se jeví osobní kontakt, konkrétně návštěvy a projev zájmu o obce. Velmi dobré je také zprostředkování setkání, kde si subjekty mohou vyměnit názory, pomoc a vzájemně se podporovat. Pro efektivní prevenci kriminality ze strany kraje je zásadní podpora konkrétních organizací, které prostřednictvím přednášek a projektů cílí na rizikové skupiny. Z pohledu krajského úřadu je to nejúčinnější, zatímco účinnost vzdělávacích kampaní pro veřejnost není zřejmá.

Tabulka č. 2 – Hodnotící tabulka Krajský úřad – oddělení prevence kriminality:⁷⁰

Faktor	Popis	Hodnocení
Efektivita spolupráce	Spolupráce mezi krajským úřadem a obcemi je bezproblémová a oboustranně aktivní. Hlavním problémem je nedostatek času na nižší úrovni, zejména u manažerů. Efektivita spolupráce se hodnotí subjektivně bez konkrétních ukazatelů, změny se provádějí na základě jejího fungování.	4/5 (dobré)
Komunikace	Komunikace probíhá přes e-mail, osobní setkání a platformu Teams. Neochota komunikovat je klíčovým, ale ojedinělým problémem.	4/5 (dobré)
Organizace	Krajský úřad má poradní orgán a pravidelná setkání s obcemi, která se konají dvakrát ročně, přičemž frekvence se může lišit.	4/5 (dobré)
Časová kapacita	Manažeri prevence kriminality čelí problémům s časovými kapacitami kvůli kumulaci funkcí, což může ovlivnit efektivitu prevence.	2/5 (slabé)
Finance	Krajský úřad má fond prevence a rozpočet pro oddělení prevence kriminality, ale finanční prostředky jsou nedostatečné pro realizaci větších projektů.	3/5 (průměrné)

⁷⁰ Vlastní průzkum 2025

Kódování 3: Manažer prevence kriminality – městský úřad a městská policie

Manažer prevence kriminality má zásadní roli v koordinaci a realizaci preventivních opatření na úrovni daného regionu. Jeho úkolem je navrhovat a implementovat strategie zaměřené na prevenci kriminality a podporovat spolupráci mezi různými aktéry. Manažer, se kterým byl veden rozhovor, zastupuje jak město, tak i městskou policii.

- **Efektivita spolupráce**

Kód: hodnocení spolupráce

Výsledek z rozhovoru:

Spolupráce s ostatními subjekty je velmi pozitivní. Ze strany kraje panuje úzká a efektivní komunikace s manažery prevence kriminality, která je na vysoké úrovni. Kraj se aktivně angažuje a snaží se být nápomocný při podpoře jejich činnosti.

Kód: měření efektivity spolupráce

Výsledek z rozhovoru:

Z pohledu manažera prevence kriminality je míra efektivity na vysoké úrovni.

- **Faktory ovlivňující úspěšnost**

Kód: komunikační faktory

Výsledek z rozhovoru:

Základem dobré komunikace jsou osobní setkání, která jsou považována za klíčová pro efektivní spolupráci. V případě potřeby je rovněž využívána komunikace prostřednictvím e-mailu. Během komunikace nebyly zaznamenány problémy.

Kód: organizační faktory

Výsledek z rozhovoru:

Pro výměnu informací byla zřízena Komise pro bezpečnost a prevenci kriminality, jejíž setkání se obvykle konají jednou za čtvrt roku.

Největší překážkou ve spolupráci s organizacemi jsou obecná nařízení, která neumožňují efektivně řešit vzniklé situace.

Kód: faktory časové kapacity

Výsledky z rozhovoru:

Jediným potenciálním problémem může být časová nedostatečnost, protože všichni pracují na plný úvazek a musí vždy najít volný čas, kdy se mohou setkat.

Kód: finanční faktory

Výsledek z rozhovoru:

Finanční prostředky jsou poskytovány městem Příbram a dále získávány prostřednictvím dotačních programů. Manažer prevence kriminality vyzdvihuje pozitivní přístup města Příbram k této oblasti a hodnotí poskytnuté prostředky jako dostačující.

- **Strategie a metody prevence kriminality**

Kód: strategie prevence

Výsledek z rozhovoru:

Strategie prevence kriminality se řídí Konceptí prevence kriminality města Příbram, která navazuje na Strategický dokument ČR.

Kód: metody/přístupy prevence

Výsledek z rozhovoru:

Hlavní metodou, která je považována za nejdůležitější a nejefektivnější, jsou osobní setkání s dotčenými komunitami. Velmi přínosné jsou také vzdělávací a osvětové přednášky pro děti prvního stupně základních škol, které je seznamují s problematikou prevence kriminality. Důležitá je i interakce se seniory, kterým pomáháme lépe pochopit současný moderní svět.

Největší spolupráce s veřejností probíhá v oblasti škol a neziskových organizací, kde se klade důraz na osobní setkání, jež podporují aktivní spolupráci.

Tabulka č. 3 – Hodnotící tabulka manažer prevence kriminality – městský úřad a městská policie:⁷¹

Faktor	Popis	Hodnocení
Efektivita spolupráce	Spolupráce je velmi pozitivní, komunikace s krajem je úzká a efektivní. Kraj aktivně podporuje činnost manažera prevence kriminality a efektivita spolupráce je hodnocena vysoko.	5/5 (vynikající)
Komunikace	Osobní setkání jsou klíčová pro efektivní spolupráci, e-mail se používá v případě potřeby. Komunikace probíhá bez problémů.	5/5 (vynikající)
Organizace	Výměna informací probíhá prostřednictvím Komise pro bezpečnost a prevenci kriminality, která se schází	4/5 (dobré)

⁷¹ Vlastní průzkum 2025

	čtvrtletně. Problémem jsou obecná nařízení, která mohou omezovat flexibilitu při řešení situací.	
Časová kapacita	Hlavním problémem je časová nedostatečnost, protože pracovníci mají plný úvazek a musí si hledat volný čas pro setkání.	3/5 (průměrné)
Finance	Město poskytuje finanční prostředky, které jsou dostatečné. Další prostředky jsou získávány prostřednictvím dotačních programů.	5/5 (vynikající)

Kódování 4: Ministerstvo Vnitra ČR – odbor prevence kriminality

Ministerstvo vnitra působí celostátně, ale na místní úrovni poskytuje metodickou, odbornou a finanční podporu. Nabízí metodickou pomoc krajům, obcím, policii a dalším subjektům zapojeným do prevence kriminality. Organizuje školení a semináře pro odborníky a spravuje dotační programy na podporu projektů prevence kriminality na místní úrovni.

- **Efektivita spolupráce**

Kód: hodnocení spolupráce

Výsledek z rozhovoru:

Spolupráce ve Středočeském kraji probíhá velmi efektivně. Krajský úřad pravidelně organizuje setkání, která umožňují vzájemnou komunikaci a výměnu zkušeností. Dále je využívána platforma MS Teams, která slouží k sdílení osvědčených postupů a k řešení aktuálních problémů. Středočeský kraj se rovněž aktivně účastní celostátních vzdělávacích akcí a pravidelně podává žádosti o dotace.

Kód: měření efektivity spolupráce

Výsledek z rozhovoru:

Měření efektivity spolupráce probíhá formou osobních setkání a dotazníků po celostátních setkáních.

- **Faktory ovlivňující úspěšnost**

Kód: komunikační faktory

Výsledek z rozhovoru:

Komunikace probíhá prostřednictvím e-mailů, telefonických hovorů, webových stránek www.prevencekriminality.cz, vzdělávacích konferencí a individuálních osobních konzultací, které se uskutečňují po celý rok.

Na území Středočeského kraje je komunikace velmi kvalitní a efektivní, přičemž případné problémy jsou rychle koordinovány a řešeny.

Kód: organizační faktory

Výsledek z rozhovoru:

Na úrovni Středočeského kraje byla zřízena skupina zaměřená na prevenci kriminality, která umožňuje komunikaci mezi subjekty působícími v této oblasti. Ministerstvo vnitra však nemá informace o kvantitě, neboť tuto odpovědnost nese příslušný subjekt.

Ministerstvo vnitra komunikuje na celostátní úrovni prostřednictvím RVPPK, který se schází zpravidla jednou měsíčně, minimálně však šestkrát ročně.

Kód: faktory časové kapacity

Výsledek z rozhovoru:

Hlavním organizačním problémem je kumulace funkcí manažerů prevence na obcích, což vede k tomu, že se prevenci kriminality věnují pouze omezený čas. Tento problém je umocněn častou fluktuací na těchto pro nás klíčových pracovních pozicích.

Kód: finanční faktory

Výsledek z rozhovoru:

Vždy existuje prostor pro zlepšení a optimalizaci financování, přičemž si Ministerstvo vnitra uvědomuje, že rozpočtové možnosti jsou omezené. Jejich hlavní rolí je především co nejefektivněji využívat dostupné prostředky a hledat cesty, jak nejlépe podpořit prevenci v rámci aktuálních možností.

- **Strategie a metody prevence kriminality**

Kód: strategie prevence

Výsledek z rozhovoru:

Řídí se Strategií prevence kriminality v ČR na období 2022–2027.

Kód: metody/přístupy prevence

Výsledek z rozhovoru:

Nejefektivnější se ukazuje přístup osobního kontaktu, výjezdy přímo do krajů na akce a budování pevných osobních vztahů.

Tabulka č. 4 – Hodnotící tabulka Ministerstvo vnitra ČR – odbor prevence kriminality:⁷²

Faktor	Popis	Hodnocení
Efektivita spolupráce	Spolupráce ve Středočeském kraji je velmi efektivní. Krajský úřad pravidelně organizuje setkání, - ministerstvo vnitra tento proces aktivně podporuje. Měření efektivity probíhá prostřednictvím osobních setkání a dotazníků po celostátních akcích.	5/5 (vynikající)
Komunikace	Komunikace je efektivní a probíhá prostřednictvím e-mailů, telefonních hovorů, webových stránek a osobních konzultací. Problémy v komunikaci jsou rychle identifikovány a řešeny.	5/5 (vynikající)
Organizace	Ve Středočeském kraji je zřízena skupina pro prevenci kriminality, která umožňuje efektivní komunikaci mezi subjekty. Ministerstvo vnitra však nemá přehled o kvantitě realizovaných aktivit. Komunikace na celostátní úrovni probíhá prostřednictvím RVPPK.	4/5 (dobré)
Časová kapacita	Kumulace funkcí manažerů prevence na obcích omezuje čas věnovaný prevenci kriminality. Tento problém je zhoršován častou fluktuací na klíčových pozicích.	2/5 (slabé)
Finance	Ministerstvo vnitra se snaží efektivně využívat omezené rozpočtové prostředky. Existuje prostor pro zlepšení financování, ale pro optimální fungování je kladeno důraz na co nejefektivnější využití dostupných prostředků.	4/5 (dobré)

⁷² Vlastní průzkum 2025

Kódování 5: škola – metodik prevence

Metodik prevence se zaměřuje na zajištění bezpečí a minimalizaci protiprávního, kriminálního a delikventního chování žáků a studentů školy.

- **Efektivita spolupráce**

Kód: hodnocení spolupráce

Výsledek z rozhovoru:

Spolupráce není hlavní činností metodiků pro prevenci, ale s policií, jak městskou, tak i s policií ČR, je hodnocena kladně. Více by se však mohlo spolupracovat s neziskovými organizacemi a rozhodně by měla být lepší spolupráce s Orgánem sociálně-právní ochrany dítěte (dále jen „OSPOD“), kde to zatím pokulhává.

Kód: měření efektivity spolupráce

Výsledek z rozhovoru:

Jelikož spolupráce není primární činností metodika prevence, není nijak systematicky měřena.

- **Faktory ovlivňující úspěšnost**

Kód: komunikační faktory

Výsledek z rozhovoru:

Komunikace probíhá ústně, písemně a telefonicky, ale není žádná speciální platforma pro předávání informací. Obvykle komunikace probíhá, až ve chvíli, kdy se objeví nějaký problém. Největší překážkou je lidský faktor, kdy je patrný nezájem o danou problematiku a nedostatečná zpětná vazba, například ze strany OSPOD nebo i ze strany učitelů, v některých případech.

Kód: organizační faktory

Výsledek z rozhovoru:

Konají se setkání u kulatého stolu, také schůzky, která organizují různé organizace, například Bedna. Dále probíhají setkání metodiků prevence v Příbrami v Pedagogicko-psychologické poradně a konference metodiků prevence v Praze, ale obojí se koná pouze jednou ročně, což z pohledu metodičky není příliš efektivní a přínosné.

Největší překážkou je legislativní omezení, kdy metodik prevence má téměř nulové pravomoci při zásahu při nalezení problému a jeho zamezení. Například nemůže prohledat tašku, nechat dýchnout a podobně. Vždy si musí přivolat policii, ale ani to není možné jen tak, k tomu musí být pádný důvod.

Kód: faktory časové kapacity

Výsledek z rozhovoru:

Jednou z překážek, která ovlivňuje spolupráci a celkové zaměření na prevenci kriminality, je časová vytíženost aktérů v této oblasti.

Kód: finanční faktory

Výsledek z rozhovoru:

Metodička prevence se každý rok zapojuje do výzev, které dává kraj, kde žádá o finanční prostředky na své aktivity, a musí říct, že jsou poměrně štědře financováni. Považuje financování školní prevence kriminality za dostačující a efektivní, sice vždy žádají o částku vyšší, ale i tak jsou spokojeni.

- **Strategie a metody prevence kriminality**

Kód: strategie prevence

Výsledek z rozhovoru:

Metodik prevence sám vypracovává strategii školy a plán, ve kterém popisuje, co se během roku bude dělat, na co se zaměří. Každý rok tento plán vyhodnocuje, sleduje, zda se plní stanovené cíle, a co je třeba změnit nebo odstranit. Metodik prevence následně posílá zhodnocení krajskému metodikovi prevence, což je jakýsi nadřízený, kterého informuje o tom, co se ve škole za ten rok událo, a co se naopak neuskutečnilo.

Kód: metody/přístupy prevence

Výsledek z rozhovoru:

Jednou z klíčových metod je dobře stanovený krizový plán, který vypracovávají metodici prevence. Tento plán popisuje, jak krok za krokem mají učitelé postupovat při jakémkoliv problému. Často se však naráží na jeho neznalost nebo nezáměr, kdy učitelé často netuší, že něco takového vůbec existuje.

Velmi účinné jsou aktivity zaměřené na malé kolektivy, konkrétně na třídy. Nejefektivnější jsou cílené a specifické aktivity. Největší přínos mají ty, které vzejdou ze strany třídních učitelů nebo dokonce samotných dětí, které mají zájem problém řešit, pak je to skutečně efektivní.

Tabulka č. 5 – Hodnotící tabulka škola – metodik prevence:⁷³

Faktor	Popis	Hodnocení
Efektivita spolupráce	Spolupráce s policií je hodnocena pozitivně, ale metodik prevence vyjadřuje potřebu větší spolupráce s neziskovými organizacemi a lepší spolupráce s OSPOD. Spolupráce není primární činností metodika, a proto není systematicky měřena.	3/5 (průměrné)
Komunikace	Komunikace probíhá ústně, písemně a telefonicky, ale chybí speciální platforma pro pravidelný přenos informací. Největší problémy představuje nezájem o danou problematiku a nedostatečná zpětná vazba, zejména od OSPOD a učitelů.	3/5 (průměrné)
Organizace	Setkání metodiků prevence se konají pouze jednou ročně a nejsou považována za dostatečně efektivní. Legislativní omezení také ztěžuje zásahy při identifikaci problémů, protože metodik prevence musí přivolat policii, což zpomaluje reakci.	2/5 (slabé)
Časová kapacita	Časová vytiženost metodiků a dalších aktérů v oblasti prevence kriminality je významným problémem, který omezuje efektivitu spolupráce a prevenci.	3/5 (průměrné)
Finance	Financování prevence kriminality ve škole je považováno za dostatečné a efektivní. Metodik prevence hodnotí získané prostředky jako štědré, ačkoliv by ocenil vyšší částky pro rozsáhlejší aktivity.	4/5 (dobré)

Kódování 6: Policie ČR – odbor kriminality

Odbor kriminality se podílí na identifikaci, prevenci a vyšetřování trestných činů, a jeho role je klíčová pro zajištění veřejné bezpečnosti.

⁷³ Vlastní průzkum 2025

- **Efektivita spolupráce**

Kód: hodnocení spolupráce

Výsledek z rozhovoru:

Z pohledu kriminalisty spolupráce s jinými subjekty v oblasti prevence kriminality téměř neprobíhá. Kriminální oddělení však spolupracuje s veřejností a primárně spolupracuje se školami. Spolupráce je hodnocena kladně.

- **Faktory ovlivňující úspěšnost**

Kód: politické faktory

Výsledek z rozhovoru:

Velkým problémem je, že sociální politiku neprovádí lidé vystudovaní v daném oboru, ale často různí zastupitelé volení obyvateli. To znamená, že tuto problematiku může řešit kdokoli, kdo nemá dostatečné znalosti o drogách a jejich vlivu na člověka. Často mají politici kladný vztah k drogám, což je problém.

Kód: kapacitní faktory

Výsledek z rozhovoru:

Respondent uvádí, že velmi často naráží na velký zájem škol o jejich projekt „Kam chceš dojít“, tedy přednášku, bohužel z kapacitních důvodů není možné vyhovět všem.

Kód: finanční faktory

Výsledek z rozhovoru:

Finanční prostředky pocházejí především ze státního rozpočtu, ale i z evropského fondu na některé projekty. Nejslabší stránkou je, že financí nikdy není dost a jsou nedostačující i na výkon služby. Pracovníci u policie se tak často věnují projektům nad rámec, což by podle respondenta měly být úkoly pro specializované osoby

Kód: zájem o problematiku

Výsledek z rozhovoru:

Klíčovým faktorem je zájem škol a studentů o preventivní aktivity. Důležité je také osobní zapojení cílové skupiny, která se účastní přednášek a je ochotná naslouchat.

- **Strategie a metody prevence kriminality**

Kód: strategie prevence:

Výsledek z rozhovoru:

Strategie prevence se zaměřuje na osvětu, především v oblasti drog, prostřednictvím přednášek a projektů, jako je „Kam chceš dojít“. Pokud jejich přednášky nejsou dostatečně efektivní a účinné, řídí se trestním řádem, podle kterého ukládají tresty.

Kód: metody/přístupy prevence

Výsledek z rozhovoru:

Mezi velmi stěžejní oblasti patří zacílení na mladé lidi, a to jak prostřednictvím přednášek, různých projektů, dnů otevřených dveří, dnů policie a podobně. Cílem je hovořit o problematice a přinášet osvětu veřejnosti.

Projekt „Kam chceš dojít“ je velmi kladně hodnocen. Je zaměřen na drogy a zahrnuje spolupráci i vězeňskou službu. Studenti si dopisují s vězni a absolvují exkurzi ve věznici. Podle zpětné vazby má tento projekt silný dopad a dosah.

Z pohledu policisty je podstatné nastolit tvrdé tresty a přísnější podmínky ve výkonu trestu, aby se předešlo recidivě a lidé si rozmysleli, zda spáchají trestný čin.

Tabulka č. 6 – Hodnotící tabulka Policie ČR – odbor kriminality⁷⁴

Faktor	Popis	Hodnocení
Efektivita spolupráce	Spolupráce s jinými subjekty je minimální, ale pozitivní spolupráce existuje se školami a veřejností, ale není systematicky měřena	3/5 (průměrné)
Politika	Sociální politiku často neprovádějí odborníci, ale politici bez dostatečných znalostí, což ztěžuje efektivitu.	2/5 (slabé)
Organizace	Velký zájem o projekty, ale kapacitní omezení znamenají, že nelze uspokojit všechny školy.	4/5 (dobré)
Finance	Nedostatečné financování z veřejných rozpočtů, často se projekty dělají nad rámec povinností.	3/5 (průměrné)

⁷⁴ Vlastní průzkum 2025

6.4 Závěr průzkumu

V praktické části výzkumu zaměřeného na prevenci kriminality v regionu Středočeského kraje byly zjištěny jak pozitivní aspekty, tak i oblasti, kde je třeba provést zlepšení. Celkově lze konstatovat, že v oblasti prevence kriminality existuje funkční spolupráce mezi jednotlivými aktéry, přičemž některé oblasti jsou silně rozvinuté, zatímco jiné čelí výzvam, které omezují efektivitu a rozsah preventivních aktivit.

Velmi dobře se jeví interakce s veřejností, především v rámci cílení na menší skupiny, což umožňuje přímější zapojení jednotlivců do aktivit a naslouchání jejich potřebám. Tato personalizace preventivních aktivit pomáhá zvýšit efektivitu a přínos pro jednotlivé účastníky, kteří se následně podílejí na řešení problémů. Významným pozitivem je i podpora osobních kontaktů a vzájemné sdílení zkušeností mezi subjekty, což přispívá k zajištění lepší spolupráce a výměně informací.

Na druhé straně jsou však identifikovány určité problémy, které brání dosažení optimálních výsledků v oblasti prevence kriminality. Mezi hlavní překážky patří nedostatečná časová kapacita zúčastněných aktérů, kumulace funkcí, což vede k přetížení pracovníků a zhoršení kvality jejich práce. Dále je třeba zmínit nedostatek pravomocí metodiků prevence, což v některých případech zpomaluje reakci na problémové situace. Kromě toho se ukazuje i problém s neprovázaností organizací, které v mnoha případech fungují spíše jako samostatné jednotky než jako provázaný systém spolupracujících subjektů. Také financování prevence kriminality není vždy dostatečné, což vede k tomu, že se aktéři často věnují projektům nad rámec svých povinností.

Na základě těchto zjištění lze navrhnout několik doporučení pro zlepšení stávajícího stavu. Doporučuje se zavedení systematického měření efektivity prevence a spolupráce, které by umožnilo identifikovat neúčinnější aktivity a efektivně alokovat finanční prostředky. To by také pomohlo omezit neefektivní projekty a soustředit se na skutečně přínosné aktivity. Dalším kladným krokem by bylo vytvoření společné platformy pro pravidelnou komunikaci všech zúčastněných subjektů, což by podpořilo koordinaci a vzájemnou spolupráci mezi školami, policií, neziskovými organizacemi a dalšími aktéry. Dále by byla žádoucí úprava legislativy, která by zjednodušila postupy při řešení problémových situací, a umožnila metodikům prevence vykonávat svou práci efektivněji. K tomu by bylo vhodné pravidelně proškolovat pracovníky a zajistit efektivní

předávání zkušeností mezi subjekty, čímž by se zlepšila kvalita a dostupnost preventivních aktivit.

Celkově lze říct, že oblast prevence kriminality ve Středočeském kraji vykazuje silné základy a pozitivní trendy, ale zároveň i prostor pro zlepšení, zejména v oblasti koordinace, financování a legislativní podpory. Pokud by byly realizovány navrhované změny, bylo by možné dosáhnout efektivnější a pružnější reakce na kriminalitu, což by přispělo k větší bezpečnosti v regionu a zlepšení života jeho obyvatel.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit efektivitu spolupráce mezi subjekty prevence kriminality na místní úrovni Středočeského kraje a identifikovat faktory, které ovlivňují její úspěšnost. Dílčím cílem bylo zkoumat konkrétní metody a strategie, které subjekty prevence kriminality na této úrovni využívají. Teoretická část se zaměřila na přehled základních pojmů a teoretických východisek týkajících se prevence kriminality. Praktické šetření přineslo konkrétní poznatky o současném stavu spolupráce mezi aktéry prevence kriminality Středočeského kraje, konkrétně zaměřeného na region Příbramska a poskytlo prostor pro formulaci doporučení k zefektivnění této spolupráce.

Průzkum, provedený formou kvalitativního průzkumu, odhalil, že spolupráce mezi subjekty prevence kriminality na místní úrovni vykazuje pozitivní trendy, ale i některé zásadní problémy, které brání dosažení optimálních výsledků. Mezi pozitivními faktory vynikají zejména silné mezilidské kontakty mezi jednotlivými aktéry, což podporuje výměnu zkušeností a efektivní reakce na specifické potřeby jednotlivých komunit. Zároveň se ukázalo, že dobře fungující cílení na menší skupiny obyvatel a personalizované přístupy mají pozitivní vliv na úspěšnost preventivních programů. Tyto přístupy umožňují lepší zapojení místních obyvatel do prevencí kriminality a přispívají k jejímu vyššímu efektu. Dále je pozitivní, že aktéři prevence kriminality jsou ochotni spolupracovat a komunikovat, což vytváří silný základ pro další zefektivnění prevence.

Nicméně výzkum také ukázal několik zásadních překážek, které snižují efektivitu preventivních aktivit. Mezi hlavní problémy patří nedostatečná časová kapacita pracovníků a přetížení, které snižují kvalitu práce a ztěžují plnění cílů prevencí. Dalším důležitým faktorem je chybějící provázanost mezi organizacemi, kdy subjekty často fungují jako samostatné jednotky bez dostatečné koordinace. Tato neprovázanost omezuje možnosti koordinované reakce na různé kriminální problémy, které by měly být řešeny společně. Dále byla identifikována problematika financování, které není vždy dostatečné na pokrytí veškerých potřeb v oblasti prevence kriminality.

Na základě těchto zjištění bylo navrženo několik doporučení, jak zlepšit současný stav. Zavedení systematického měření spolupráce a efektivity jednotlivých preventivních aktivit by umožnilo efektivněji alokovat finanční prostředky a zaměřit se na projekty s prokazatelnými výsledky. Vytvoření společné platformy pro pravidelnou komunikaci mezi subjekty prevence by podpořilo koordinaci a lepší vzájemnou spolupráci. Dále by

byla užitečná legislativní úprava, která by zjednodušila procesy při řešení problematických situací a posílila pravomoci metodiků prevence kriminality. K zajištění kvalitní prevence je nezbytné i pravidelné školení pracovníků, aby byla zajištěna kontinuita odbornosti a předávání zkušeností mezi jednotlivými aktéry.

Význam této bakalářské práce spočívá v jejím přínosu pro zlepšení současného stavu prevence kriminality na místní úrovni. Identifikované problémy a navrhovaná řešení mohou pomoci zefektivnit spolupráci mezi subjekty prevence a přispět k tvorbě soudržného systému, který bude schopný lépe reagovat na aktuální výzvy v oblasti kriminality. Zároveň práce poukázala na důležitost podpory a rozvoje metod prevence, které se musí neustále přizpůsobovat novým společenským, technologickým a legislativním podmínkám.

Tento průzkum také potvrzuje, že efektivní prevence kriminality závisí na kvalitní koordinaci, dostatečném financování a vytváření podmínek pro pravidelnou a otevřenou komunikaci mezi všemi aktéry prevence. Zároveň ukázal, že i v prostředí, kde existuje určitá míra spolupráce, je stále potřeba neustálého zlepšování a inovací v metodách prevence, což by vedlo ke zvýšení její efektivity a tím i bezpečnosti místních komunit.

Z hlediska osobního přístupu k problematice prevence kriminality považuji za klíčové, aby subjekty nejednaly pouze ad hoc, ale vytvářely dlouhodobé a udržitelné strategie. Využití získaných dat a doporučení by mohlo vést k posílení bezpečnosti nejen na místní úrovni, ale i v širším regionálním kontextu. Z tohoto důvodu považuji za nezbytné, aby se oblast prevence kriminality nadále rozvíjela a přizpůsobovala aktuálním výzvám.

Tato bakalářská práce tedy přispívá k hlubší analýze problematiky prevence kriminality a nabízí cenné podněty pro zlepšení koordinace a efektivity preventivních aktivit na místní úrovni.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BUBELÍNI, J., *Prevenca kriminality: základy kriminálnej prevencie a preventológie s aplikáciami na činnosť verejnej správy a polície*. Bratislava: Ministerstvo vnútra SR, 2001. 209 s. ISBN 978-80-8054-253-5.
2. FIRSTOVÁ, J., ZÁMEK, D. *Prevenca kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. 204 s. ISBN 978-80-7676-057-8.
3. GLENN, D., WALTERS. *Criminality and Crime: A Social-Cognitive-Developmental Theory of Delinquent and Criminal Behavior Glenn D. Walters*. Německo: Lexington Books, 2022. 318 pgs. ISBN 978-16-669-0443-7.
4. MACEK, P., HÁJEK. V. *Obecní policie II*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2003. 168 s. ISBN 80-7251-133-5.
5. ONDICOVÁ, M., UHRIN S. *Prevenca kriminality*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. 145 s. ISBN 978-80-7380-405-3.m
6. ONDREJKOVIČ, P., BREZÁK, J., LUBELCOVÁ, G., VLČKOVÁ, M., *Sociálna Patológia*. Bratislava: Veda, 2000. 272 s. ISBN 80-224-0616-3.
7. PROCHÁZKA, M. *Metodik prevence a jeho role na základní škole*. Praha: Pasparta. 2019. 124 s. ISBN 978-80-88290-28-5.
8. SVATOŠ, R. *Prevenca kriminality*. Vydání 2. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2016. 132 s. ISBN 978-80-7556-009-4.
9. SVATOŠ, R. *Základy kriminologie a prevence kriminality*. České Budějovice: Vysoká školy evropských a regionálních studií, 2009. 118 s. ISBN: 978-80-86708-81-2.
10. ŠTEFUNKOVÁ, M., ŠEJVL. J. a kol. *Základy prevence kriminality pro pedagogické pracovníky*. Praha: Univerzita Karlova, 2012. 105 s. ISBN 978-80-87258-96-5
11. TOMÁŠEK, J. *Úvod do kriminologie: Jak studovat zločin*. Praha: Grada Publishing, 2010. 214 s. ISBN 978-80-247-2982-4.
12. VETEŠKA, J., FISCHER, S. *Psychologie kriminálního chování*. Praha: Grada Publishing, 2020. 208 s. ISBN 978-80-271-0731-5.
13. WEISS. T. *Role policie a armády v Evropské unii: analýza evropské a národní úrovně s využitím případové studie České republiky*. Praha: Karolinum, 2014. 264 s. ISBN 978-80-246-2381-8.

14. ZAPLETAL, J. a kol. *Prevence kriminality*. Vydání 2. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005. 97 s. ISBN 80-7251.200-5.
15. ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2004. 141 s. ISBN 80-86795-05-5.

Elektronické zdroje

1. ČLOVĚK V TÍSNI. *Sociální práce v ČR: Plzeňský kraj* [online]. Praha: Člověk v tísni, 2025 [cit. 2025-02-01]. Dostupné z WWW: <<https://www.clovekvtisni.cz/co-delame/socialni-prace-v-cr/plzensky-kraj>>.
2. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *RVPPK: Republikový výbor pro prevenci kriminality* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2025 [cit. 2025-01-07]. Dostupné z WWW: <<https://mv.gov.cz/clanek/rvppk-republikovy-vybor-pro-prevenci-kriminality.aspx>>.
3. POLICIE ČR. *Odbor prevence* [online]. Praha: Policie České republiky, 2025 [cit. 2025-02-01]. Dostupné z WWW: <<https://policie.gov.cz/clanek/odbor-prevence.aspx>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Listina základních práv a svobod, č. 2/1993 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 2, s. 9-14. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>>. ISSN 1211-1244.
2. ČESKO. Trestní řád, č. 141/1961 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1961, částka 46, s. 990-999. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>>. ISSN 1211-1244.
3. ČESKO. Trestní zákoník, č. 40/2009 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 25, s. 512-520. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40?text=40%2F2009>>. ISSN 1211-1244.
4. ČESKO. Ústava České republiky, č. 1/1993 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 1-8. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1?text=1%2F1993>>. ISSN 1211-1244.
- 5.

6. ČESKO. Zákon o obecní policii, č. 553/1991 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 82, s. 1255-1261. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>>. ISSN 1211-1244.
7. ČESKO. Zákon o policii České republiky, č. 273/2008 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 88, s. 4897-4905. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>>. ISSN 1211-1244.

Seznam zkratek

Česká republika:	ČR
Orgány činné v trestním řízení:	OČTŘ
Orgán sociálně-právní ochrany dítěte:	OSPOD
Republikový výbor pro prevenci kriminality:	RVPPK

Seznam tabulek

Tabulka č.1 – Hodnotící tabulka nezisková organizace Bedna

Tabulka č. 2 – Hodnotící tabulka Krajský úřad – oddělení prevence kriminality

Tabulka č. 3 – Hodnotící tabulka manažer prevence kriminality – městský úřad a městská policie

Tabulka č. 4 – Hodnotící tabulka Ministerstvo vnitra ČR – odbor prevence kriminality

Tabulka č. 5 – Hodnotící tabulka škola – metodik prevence

Tabulka č. 6 – Hodnotící tabulka Policie ČR – odbor kriminality

Seznam příloh

Příloha č. I – Otázky k rozhovoru

Přílohy

Příloha č. I – otázky rozhovor

Otázky k rozhovor:

Obecná část

1. Jaké je hlavní poslání vaší organizace v oblasti prevence kriminality?
2. Jakou roli hraje vaše organizace v rámci spolupráce na místní úrovni ve Středočeském kraji?
3. Jak dlouho se vaše organizace podílí na prevenci kriminality ve Středočeském kraji?

Spolupráce mezi subjekty

4. Které organizace považujete za své hlavní partnery v oblasti prevence kriminality?
5. Jak probíhá komunikace mezi vaší organizací a ostatními subjekty prevence kriminality?
6. Existují pravidelná setkání nebo pracovní skupiny zaměřené na prevenci kriminality? Pokud ano, jak často se konají?
7. Jaké nástroje nebo platformy využíváte pro sdílení informací mezi subjekty?
8. Narazili jste během spolupráce s jinými subjekty na nějaké překážky nebo problémy? Pokud ano, jaké a jak byly řešeny?

Efektivita spolupráce

9. Jak byste zhodnotil/a úroveň spolupráce mezi subjekty prevence kriminality ve Středočeském kraji?
10. Jaké největší překážky nebo problémy při spolupráci zaznamenáváte?
11. Jak měříte nebo hodnotíte efektivitu spolupráce s jinými organizacemi?
12. Co považujete za klíčové faktory úspěšné spolupráce?

Strategie a metody

13. Jaké strategie prevence kriminality vaše organizace na místní úrovni využívá?
14. Existují specifické metody nebo přístupy, které se ukázaly být zvláště efektivní?
15. Spolupracujete s veřejností nebo komunitami? Pokud ano, jakým způsobem?
16. Které preventivní aktivity nebo projekty považujete za nejvíce přínosné?

Podpora a zdroje

17. Jaké zdroje (finanční, lidské, materiální) jsou k dispozici pro realizaci preventivních aktivit?
18. Je podle vás současná úroveň financování dostačující pro efektivní realizaci preventivních aktivit?

Doporučení a budoucnost

19. Jaké změny nebo vylepšení by mohly podle vás zlepšit spolupráci mezi subjekty?
20. Jaké trendy nebo nové přístupy by mohly být v budoucnu přínosné pro prevenci kriminality?
21. Máte nějaké konkrétní návrhy na zlepšení současných strategií prevence kriminality?